

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

**Program Opolskie dla Rodziny na lata 2014-2020
- Podsumowanie-**

dla

**KOMISJI SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO:
POLITYKI REGIONALNEJ, GOSPODARKI, INNOWACJI I
ROZWOJU WSI ORAZ KOMISJI RODZINY, ZDROWIA,
ŚRODOWISKA I SPRAW SPOŁECZNYCH**

Opole, listopad 2022 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

**PROGRAM OPOLSKIE DLA RODZINY
NA LATA 2014-2020
- PODSUMOWANIE -**

Opole, listopad 2022 r.

Program Opolskie dla Rodziny na lata 2014-2020

- Podsumowanie -

**Opolskie
dla Rodziny**

Opracowanie (koncepcja, skład, format, grafika, redakcja językowa i merytoryczna) - Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego na podstawie informacji i materiałów otrzymanych z departamentów merytorycznych UMWO i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz własnych wyborów bazujących na poprzednich sprawozdaniach.

Spis treści

Tytułem wstępu.....	1
O Programie.....	2
Najważniejsze efekty.....	3
Rzut oka na to, co najlepsze.....	7
Dla rodziców i dzieci.....	8
Dla uczących się.....	13
Dla lepszej pracy.....	18
Dla seniorów.....	21
Dla lepszego życia.....	25
Kolejne kroki.....	29
Podsumowanie.....	34
Załączniki.....	39
Przegląd projektów, inicjatyw i przedsięwzięć realizujących założenia Programu Opolskie dla Rodziny.....	39
Zestawienie zaktualizowanych wskaźników Programu Opolskie dla Rodziny.....	43

Tytułem wstępu

W okresie obowiązywania Programu Opolskie dla Rodziny na lata 2014-2020 (Program OdR) przygotowano trzy tematyczne sprawozdania: za lata 2015, 2016 oraz 2017 i połowę 2018 roku. W kolejnych latach, tj. 2018, 2019, 2020, 2021 kwestie związane z Opolskim dla Rodziny prezentowane były w corocznych raportach o stanie województwa.

Ze względu na objętość materiału niemożliwe było przedstawienie w niniejszym Podsumowaniu wszystkich przedsięwzięć wspierających Opolskie dla Rodziny. Dla zachowania spójności, ale również możliwie przyjaznej dla czytelników formy, zdecydowano o zaprezentowaniu w nim wybranych i najbardziej rozpoznawalnych działań realizujących założenia Programu OdR. Dane i wartości liczbowe prezentowane w materiale dotyczą stanu na koniec 2020 roku. Zaznaczyć jednak należy, że wiele działań i projektów realizowanych jest do tej pory.

Podstawą ich identyfikacji były wskazania departamentów merytorycznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (UMWO) i samorządowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych (*Rzut oka na to, co najlepsze*) oraz Departamentu Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP) wynikające z treści dotychczasowych sprawozdań z realizacji Programu OdR oraz raportów o stanie województwa.

Warto jednocześnie podkreślić znaczenie mniejszych, i nie opisanych szczegółowo w Podsumowaniu, inicjatyw. Ogrom pracy w organizację wydarzeń integrujących dzieci, młodzież, rodziców i seniorów wkładały regionalne instytucje kultury (teatr, filharmonia, muzea), które realizując swoje statutowe działania stale powiększały grono swoich odbiorców. Docenić należy zwłaszcza liczne imprezy, wystawy, konkursy i spotkania, które angażując różne grupy wiekowe i społeczne, znakomicie wpisywały się w realizację celów Programu OdR (*Załącznik nr 1*).

O Programie

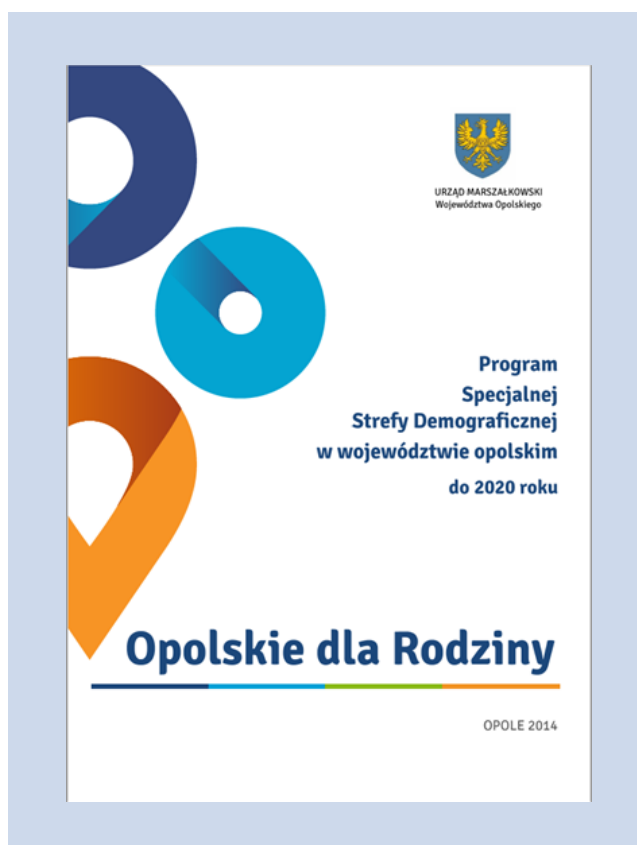
Chociaż to państwo jest głównym kreatorem polityki prorodzinnej w kraju, rola samorządów w tej dziedzinie jest równie istotna. Województwo opolskie jako pierwsze w kraju systemowo podeszło do problemu wyludniania się regionu: zdiagnozowało, wyartykułowało i udokumentowało swoją sytuację demograficzną, a następnie podjęło działania, które miały zminimalizować skutki depopulacji. W 2013 roku rozpoczęto prace nad specjalnym programem, który we wrześniu 2014 roku został przyjęty jako Program Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 roku. Opolskie dla Rodziny.

Zakładał on realizację działań mających na celu tworzenie sprzyjającej atmosfery dla zakładania rodziny, organizacji skutecznej i nowoczesnej edukacji, prowadzenia działalności gospodarczej i wsparcia seniorów, które ujęte zostały w czterech pakietach. Był nowatorską próbą zatrzymania niekorzystnych zmian demograficznych zachodzących w regionie, związanych z migracjami, starzeniem się społeczeństwa i ujemnym przyrostem naturalnym.

W kolejnych latach zdecydowano o zmianie akcentu w tytule Programu, stąd od 2015 roku stosowana jest nazwa Program Opolskie dla Rodziny.

Zmieniająca się rzeczywistość, nowe możliwości finansowe i realizacyjne, a także inicjatywa służb samorządowych, uruchomiły kolejne, nowe projekty i przedsięwzięcia zmierzające do poprawy jakości życia, zamieszkania, pracy i wypoczynku. Uznano wtedy, że wszelkie tego typu działania służące mieszkańcom, mimo iż formalnie nie zostały ujęte w Programie OdR, są warte podjęcia i kontynuacji w latach kolejnych.

Dlatego Opolskie dla Rodziny, jako idea, mimo formalnego zakończenia okresu obowiązywania Programu, na stałe wpisano się w działania władz regionalnych. Ich różnorodność, zakres i skala oddziaływania przyniosły i nadal przynoszą efekty - dzięki nim opolskie wyróżnia się dziś szczególnie, przyjaznym rodzinie, klimatem, a charakterystyczna grafika z roku na rok coraz bardziej się upowszechnia. Jest obecna nie tylko w samorządowych działaniach informacyjno-promocyjnych, widać ją także w różnorodnych projektach wspieranych ze środków unijnych i budżetu województwa.

Najważniejsze efekty

Głównym źródłem finansowania Programu OdR był Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020) wspierany budżetem województwa opolskiego, środkami wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych, krajowych programów operacyjnych oraz dotacjami ministerialnymi.

Przypomnieć jednak należy, że w pierwszym okresie realizacji Programu OdR, ze środków RPO 2007-2013 i PO KL 2007-2013 na realizację Programu wydatkowano ponad **80 mln zł**.

W ramach RPO WO 2014-2020 przeznaczono **ponad 376 mln euro** na działania realizujące Program OdR, w których wzięto udział ok. **800 tys.** uczestników.

Do końca 2020 roku wydano **2,1 mld zł (wkład UE prawie 1,6 mld zł)** na **998** projektów służących mieszkańcom w podziale na następujące obszary:

DLA RODZICÓW I DZIECI

W ramach Programu OdR **144,3 mln zł (wkład UE 115,5 mln zł)** przeznaczono na opiekę żłobkowo-przedszkolną:

- **29,3 tys. kobiet** objęto bezpłatną opieką w czasie ciąży, porodu i połogu (m.in. badania prenatalne, porady specjalistyczne);
- **20 tys. dzieci** objęto wsparciem w ramach programu dot. opieki nad matką i dzieckiem;
- utworzono ponad **tysiąc miejsc opieki** dla dzieci w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych. **Najwięcej miejsc zostało utworzonych w Opolu, nie brakuje jednak projektów realizowanych w mniejszych miejscowościach, takich jak np.: Stare Siotkowice, Lewin Brzeski czy Kadłub Wolny (gm. Zębowice).**
- **26,2 tys. dzieci** w wieku przedszkolnym objęto wsparciem w zakresie dodatkowych zajęć.

DLA UCZĄCYCH SIĘ

303,2 mln zł (wkład UE 265,5 mln zł) w Programie OdR zagwarantowano na rozwój edukacji, w tym na szkolnictwo zawodowe:

- **62,8 tys. uczniów** zostało objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych i/lub umiejętności uniwersalnych,
- blisko **9,1 tys. osób** uczestniczy w stażach.

Najważniejsze efekty

DLA LEPSZEJ PRACY

Program OdR to **1 229 mln zł (wkład UE 848,2 mln zł)** na nowe miejsca pracy i rozwój przedsiębiorczości, z czego **265 mln zł (wkład UE 225,2 mln zł)** przeznaczonych zostało na aktywizację osób bezrobotnych i **82,4 mln zł (wkład UE 70 mln zł)** na zakładanie działalności gospodarczej. Do końca 2020 roku utworzono **428 miejsc pracy**, a **3 040 osób** otrzymało bezzwrotne wsparcie na założenie działalności gospodarczej.

DLA SENIORÓW

Program OdR to także **425 mln zł (wkład UE 325,5 mln zł)** na usługi zdrowotne i społeczne:

- **7,5 tys. osób** objęto bezpłatnym programem profilaktyki nowotworu jelita grubego;
- **100,6 tys. osób** objęto bezpłatną pomocą zdrowotną mającą na celu zmniejszenie nadwagi i otyłości oraz ryzyka zagrożenia cukrzycą (w tym **58,6 tys. osób dorosłych**);
- wsparcie w zakresie opieki zdrowotnej dla **7,8 tys. osób starszych** w tym teleopieka medyczna dla **4,4 tys. osób**;
- **656 opiekunów** osób starszych i niesamodzielnych przygotowano do pracy (w tym personel świadczący usługi społeczne);
- **657 miejsc opieki** dla osób starszych i zależnych, czyli:
 - **286 miejsc** w całodobowych domach opieki;
 - **214 miejsc** w dziennych domach opieki;
 - **157 miejsc** w mieszkaniach wspieranych – to m.in. domy seniora w Zawadzkiem oraz w Dąbrowie, Rzędowie, Starych Budkowicach, Staniszczech Wielkich, Jemielnicy, Starym Lesie, Głogówku, Pawłowicach, Praszce, Borkowicach, Opolu i Mosznej.

Najważniejsze efekty

115,5mln zł

OPIEKA ŻŁOBKOWO-PRZEDSZKOLNA
118 podpisanych umów

256,5 mln zł

ROZWÓJ EDUKACJI
162 podpisane umowy

848,2 mln zł

NOWE MIEJSCA PRACY I PROMOCJA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
520 podpisanych umów

325,5 mln zł

USŁUGI ZDROWOTNE I SPOŁECZNE
170 podpisanych umów

44,8 mln zł

INICJATYWY WSPIERAJĄCE
28 podpisanych umów

Współpraca daje efekty

"(...) przez ostatnie lata inwestowaliśmy w mieszkańców i gospodarkę regionu ogromne pieniądze. Widać to na każdym kroku – to nowe drogi, coraz lepiej wyposażone szpitale, rozbudowywane szkoły i uczelnie. To rozwój firm, które są coraz bardziej nowoczesne i zdobywają nowe rynki, ale także stwarzanie lepszych szans młodym ludziom, którzy mogą zdobywać coraz lepsze kwalifikacje, a przez to lepszą i ciekawszą pracę. To lepsza opieka nad rodzinami, nad najmłodszymi i naszymi seniorami (...)"

Andrzej Buła, marszałek województwa opolskiego
opolskie.pl, 20 września 2019 r.

Rzut oka na to, co najlepsze

Podsumowując Program OdR szczególnie warto podkreślić fakt, że jego przestanie w naturalny sposób znalazło poparcie opolskich samorządów, instytucji, organizacji pozarządowych, które we własnym zakresie podejmowały inicjatywy i projekty kierowane do opolskich rodzin: od dzieci, przez rodziców, różne grupy zawodowe i społeczne, po seniorów. Popularne stały się np. lokalne karty dużej rodziny i karty seniora oraz projekty i przedsięwzięcia integrujące mieszkańców regionu. Wszystko to służy budowaniu i wspieraniu regionalnej wspólnoty opartej między innymi na poczuciu bezpieczeństwa i świadomego wyboru Opolskiego jako miejsca, z którym można wiązać przyszłość swoją i swojej rodziny.

Szczególnie cenne jest wsparcie Programu OdR przez opolskich przedsiębiorców. Stale powiększają oni grono Partnerów Opolskiej Karty Rodziny i Seniora udzielając zniżek na swoje usługi i produkty. Rozumieją potrzebę godzenia ról rodzinnych z zawodowymi swoich pracowników i oferują im różnorodne udogodnienia w tym zakresie. Współpracują z samorządem terytorialnym w celu zwiększenia dopasowania kształcenia do wymogów rynku pracy, tworzenia nowych miejsc pracy i rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

W niniejszym podsumowaniu nie sposób wyliczyć i pokazać wszystkie projekty i przedsięwzięcia, które realizowały założenia Programu OdR. Zwłaszcza, że wiele działań nie było literalnie związanych z jego zapisami, ale ewidentnie wpisywało się w idee poprawy jakości życia i tworzenie dobrego klimatu dla rodzin mieszkających w województwie opolskim. Odchodząc od stosowania pierwotnego tytułu Programu na bardziej przyjazny w odbiorze, podobne podejście zastosowano w odniesieniu do "pakietów", zachowując istotę planowanych w nich działań, lecz inaczej je komunikując.

W dalszej części opracowania przedstawiono wybrane, najbardziej rozpoznawalne projekty i działania podejmowane przez władze samorządowe w okresie obowiązywania Programu OdR, czyli w latach 2014-2020.

**Opolska
Karta
Rodziny
i Seniora**

Dla rodziców i dzieci

Powrót do zatrudnienia

Projekt realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu.

Projekt „Powrót do zatrudnienia” jest jednym z elementów programu **Specjalnej Strefy Demograficznej Województwa Opolskiego**.

Celem projektu jest podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do podjęcia zatrudnienia przez **600 osób**, zamieszkujących teren **województwa opolskiego**, poprzez zdobycie nowych kwalifikacji i kompetencji oraz doświadczenia zawodowego, niezbędnych do podjęcia zatrudnienia w zawodzie **opiekuna dziennego dzieci do lat 3**.

1. Nabor kandydatów
2. Badania predyspozycji niezbędnych do wykonywania zawodu i wybór uczestników projektów
3. Szkolenie i praktyki zawodowe w zawodzie opiekun dzienny dzieci do lat 3
4. Współpraca z gminami w zakresie utworzenia miejsc pracy dla opiekunów dziennych
5. Zatrudnienie przez okres średnio 6-18 m-cy finansowane ze środków projektowych

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Ważnym elementem Programu OdR były działania ułatwiające godzenie życia zawodowego z rodzinnym. Pierwszą dużą inicjatywą w tym zakresie był projekt **"Powrót do zatrudnienia"** realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy (WUP) w Opolu ze środków PO KL 2007-2013 w okresie od kwietnia 2013 roku do grudnia 2015 roku.

Głównym celem projektu było podniesienie poziomu aktywności zawodowej i zdolności do podjęcia zatrudnienia przez mieszkańców województwa opolskiego. Wsparciem zostało objętych **759 osób** pozostających bez zatrudnienia. Dzięki temu zdobyły one nowe, bądź uzupełniły posiadane kwalifikacje zawodowe, niezbędne do podjęcia pracy związanej z opieką nad małymi dziećmi – przede wszystkim w zawodzie opiekuna dziennego dzieci do lat trzech.

W szerszej perspektywie założeniem projektu było umożliwienie skutecznego pogodzenia życia zawodowego i rodzinnego rodzicom, którzy planowali powrót na rynek pracy i nie mogli, bądź nie chcieli – z różnych powodów – korzystać z opieki w żłobkach czy klubach dziecięcych.

W ramach projektu:

- **609 osób** ukończyło szkolenie zawodowe i otrzymało certyfikat w zawodzie opiekun dzienny lub opiekun w żłobku lub klubie dziecięcym;
- **500 osób** ukończyło szkolenie z pierwszej pomocy dla osób pracujących z małymi dziećmi;
- **35 gmin** województwa opolskiego podjęło współpracę z WUP w Opolu w celu wprowadzenia usługi dziennego opiekuna;
- **241 osób** podjęło zatrudnienie w gminach z terenu województwa opolskiego;
- **313 osób** odbyło staże zawodowe.

W celu upowszechnienia zawodu opiekuna dziennego we wrześniu 2015 roku zorganizowano cykl pikników rodzinnych w 6 opolskich miastach.

Na realizację projektu przeznaczono łącznie ponad 19,9 mln zł.

Dla rodziców i dzieci

Opolskie dla rodziców i dzieci

"Opolskie dla rodziców i dzieci" to cykl projektów kontynuujących działania zapoczątkowane w "Powrocie do zatrudnienia" i finansowanych ze środków RPO WO 2014-2020. Projekty te realizowane były przez WUP w Opolu i miały na celu wsparcie pracujących rodziców planujących powrót na rynek pracy. W ich ramach rodzice otrzymywali pomoc poprzez sfinansowanie kosztów opieki nad dziećmi w żłobku lub klubie dziecięcym. Pierwsza edycja projektu umożliwiała także sfinansowanie kosztów zatrudnienia opiekunów dziennych i wykorzystywała kompetencje osób przeszkolonych w ramach projektu "Powrót do zatrudnienia".

W kolejnych edycjach projektu udział wzięły osoby opiekujące się dziećmi do lat trzech, pracujące i przebywające na urloпах macierzyńskim lub rodzicielskim lub osoby osiągające niskie dochody (tzw. ubodzy pracujący). Mogły one liczyć na finansowanie pobytu w żłobku w wysokości **1 100 zł na miesiąc** (13 200 zł na rok). Łącznie we wszystkich trzech edycjach uczestniczyło ponad **1 000 osób**, z czego zdecydowana większość wróciła do pracy.

I edycja projektu realizowana była w okresie od grudnia 2017 do stycznia 2019 roku. Wartość projektu to ponad **4,5 mln zł**. **380 osób** (359 kobiet i 21 mężczyzn) uzyskało wsparcie, z których **374** powróciło na rynek pracy po zakończeniu udziału w projekcie.

II edycję projektu realizowano w okresie od grudnia 2018 do stycznia 2021 roku. Wartość projektu to prawie **3 mln zł**.

310 osób (305 kobiet i 5 mężczyzn) uzyskało wsparcie, z których **307** powróciło na rynek pracy po zakończeniu udziału w projekcie.

III edycja projektu realizowana jest w okresie od lutego 2020 do lipca 2023 roku. Wartość projektu to ponad **4,2 mln zł**.

Do końca 2020 roku wsparcie uzyskało **180 osób** (164 kobiety i 16 mężczyzn). Zwiększenie wartości projektu o ok. 700 tys. zł oraz przedłużenie okresu jego realizacji do lipca 2023 roku pozwoli na objęcie wsparciem łącznie **402 osób**.

Projekty dla pracujących rodziców cieszą się niezmiernie ogromnym zainteresowaniem, a w badaniach satysfakcji klienta otrzymały pozytywne oceny niemal wszystkich uczestników. Stały się sztandarowym i rozpoznawalnym elementem polityki prorodzinnej prowadzonej przez samorząd województwa.

Dla rodziców i dzieci

Program poprawy opieki nad matką i dzieckiem

Samorząd województwa opolskiego podejmuje szereg różnych inicjatyw, aby ograniczyć negatywne skutki depopulacji w regionie oraz poprawić dobrostan zdrowotny mieszkańców.

Jedną z takich inicjatyw była realizacja Regionalnego Programu Polityki Zdrowotnej pn.: **"Program poprawy opieki nad matką i dzieckiem, w ramach Programu SSD w województwie opolskim do 2020 roku. Opolskie dla rodziny"**. Jego głównym celem była poprawa zdrowia i jakości życia poprzez zwiększenie dostępu do wysokiej jakości usług zdrowotnych w zakresie opieki nad matką i dzieckiem. Program współfinansowany był ze środków UE w ramach RPO WO 2014-2020.

W latach 2016-2020 w ramach programu wsparcie uzyskało blisko **28 tys. kobiet w ciąży i w okresie potęgu oraz noworodki i dzieci do 2 roku życia**. Obejmowało ono: opiekę wczesnościążową, przedporodową, jak i poporodową, w następujących zakresach:

- Poprawa jakości opieki nad kobietą w okresie ciąży, porodu i potęgu:
 - wczesne wykrywanie wad rozwojowych;
 - mobilna opieka okotoprodowa;
 - poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.
- Ochrona zdrowia dziecka w kierunku wsparcia jego rozwoju psychospołecznego:
 - pogłębiona diagnostyka rozwoju (psychomotorycznego) dziecka;
 - wsparcie koordynowane;
 - niwelowanie nieprawidłowości w rozwoju dzieci do lat dwóch.
- Profilaktyka zakażeń pneumokokowych.

Ponadto w ramach programu prowadzono: działania informacyjno-edukacyjne oraz promocyjne, szkolenia dla personelu medycznego oraz dojazdy na rehabilitację/opiekę nad osobą niesamodzielną.

Realizatorami programu były: publiczne i prywatne podmioty ochrony zdrowia, podmioty pomocy i integracji społecznej, organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej.

W okresie obowiązywania Programu OdR na realizację projektu wydatkowano ponad **24,5 mln zł**.

Dla rodziców i dzieci

Blżej rodziny i dziecka - wsparcie osób przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej

Jedną z grup społecznych w województwie opolskim, które wymagają szczególnego wsparcia są rodziny. Dla nich powstał projekt pn.: *"Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej"* realizowany od kwietnia 2016 roku przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu (ROPS).

Celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych na rzecz rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej. Jego efektem ma być likwidacja deficytów lub dysfunkcji tych grup. Projekt ma też przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu.

Łącznie w trzech edycjach projektu udział wzięto i nadal uczestniczy, **40 partnerów: 29 gmin oraz 8 powiatów oraz 3 przedstawicieli NGO: Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL w Opolu, Fundacja Harmonia Życia w Opolu, Stowarzyszenie Ambasada Sukcesu w Staniszczech Wielkich.**

Ich wspólną zastugą jest m.in.:

- zorganizowanie 21 nowych stanowisk asystentów rodziny w gminach oraz 3 stanowisk koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w powiatach;
- utworzenie 7 mieszkań chronionych/wspomaganych dla 20 osób;
- reorganizacja domu dziecka w powiecie prudnickim, w tym zakup busa przystosowanego do przewozu dzieci, w tym także osób niepełnosprawnych;
- utworzenie rodzinnego domu dziecka w Gogolinie;
- uruchomienie 13 nowych placówek wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej;

- zakup i remont nieruchomości na potrzeby rodziny zastępczej zawodowej w powiecie prudnickim;
- utworzenie poradni i infolinii prawno-mediacyjnej dla rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze;
- powstanie miejsca do przyjaznej i profesjonalnej diagnostyki dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej w Opolu;
- zorganizowanie 13 turnusów kolonii letnich i ferii zimowych dla 631 dzieci ze środowiska różnych form pieczy zastępczej (do 2020 r.) oraz 6 językowych obozów edukacyjnych wraz z warsztatami psychologicznymi i warsztatami z doradcą zawodowym dla 140 osób.

W ramach projektu prowadzona była i jest kampania świadomościowa rodziny i rodzicielstwa zastępczego m.in. poprzez:

- 5 pikników integrujących środowiska lokalne, promujących aktywny i twórczy wypoczynek;
- 2 regionalne wydarzenia pn.: "Opolski Dzień Rodziny";
- 4 spotkania dla rodzin pn.: "Piaskownica".

Projekt ma również charakter szkoleniowy. Łącznie przeszkolono **434 osoby**.

Na realizację wszystkich działań projektowych do końca 2020 r. wydatkowano łącznie blisko **17,5 mln zł**.

Dla rodziców i dzieci

Inicjatywy i projekty z obszaru kultury

Festiwal Twórczości Artystycznej "Opolskie Szmaragdy"

Festiwal od 2013 roku promuje opolskich artystów amatorów ukazując potencjał kulturowy i społeczny regionu. Służy on m.in. promocji dziedzictwa kulturowego, popularyzacji różnych aktywności kulturalnych oraz integracji środowisk lokalnych obejmującej wszystkie grupy wiekowe – od dzieci po seniorów. W latach 2014-2020, podczas pięciu edycji Festiwalu, na profesjonalnej scenie swoje umiejętności muzyczne zaprezentowali: soliści, zespoły wokalne, instrumentalne i wokально-instrumentalne, a także zespoły ludowe, chóry, orkiestry, grupy kabaretowo-teatralne czy zespoły taneczne działające przy samorządowych instytucjach kultury. Festiwal to także okazja do prezentacji i promocji twórczości ludowej z różnych dziedzin: malarstwa, kroszonkarstwa, koronkarstwa, ceramiki ręcznie malowanej i innych. Dotychczas na organizację wszystkich edycji Festiwalu wydano ponad **340 tys. zł.**

Projekt "Ochrona trzmiela i siedlisk z nim związanych oraz promowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie bioróżnorodności w Województwie Opolskim"

Celem projektu była ochrona różnorodności biologicznej na terenie województwa opolskiego ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Natura 2000. Działania w ramach projektu prowadzono w latach 2015-2017. Duży nacisk położono w nich na podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i promowanie zachowań proekologicznych. W ramach projektu zrealizowano m.in.: produkcję filmu promocyjnego pt. "Opolskie

z Lotu Trzmiela", czy imprezy plenerowe w Muzeum Wsi Opolskiej. Zorganizowano także konkurs "Bioróżnorodne Opolskie", który promował ideę nasadzeń roślin miododajnych. Wydana została także książka dla dzieci pt. "Słodkie życie trzmiela", rozpowszechniana podczas imprez i warsztatów ekologicznych organizowanych na terenie całego województwa opolskiego. Na realizację projektu przeznaczono ponad **630 tys. zł.**

Music Together i Power of Melody

W latach 2016-2022 Filharmonia Opolska realizowała cykl zajęć dedykowanych niemowlętom, dzieciom oraz ich rodzicom. Polegały one na wspólnej zabawie, grze na instrumentach, a przede wszystkim oswojeniu z niesamowitym światem dźwięków. W okresie obowiązywania Programu OdR uczestniczyło w nich **9 860 osób.** Zajęcia sfinansowane zostały ze środków własnych FO.

FILHARMONIA OPOLSKA im. Józefa Elsnera

RODZINNE SPOTKANIA MUZYCZNE

POWER OF MELODY

KONTYNUACJA CYKLU: MUSIC TOGETHER

Cykl rodzinnych spotkań muzyczno-plastycznych, prowadzonych w swobodnej, radosnej oraz sprzyjającej rozwojowi dziecka atmosferze

PRZYJDŹ I DOŁĄCZ DO RODZINNEJ ZABAWY Z POWER OF MELODY!

TERMINY ZAJĘĆ
DRUGA NIEDZIELA MIESIĄCA
2017: 10.09 / 08.10 / 12.11 / 10.12
2018: 14.01 / 11.02 / 11.03 / 08.04 / 13.05 / 10.06

Grupy wiekowe:
godz. 10.00 (0-2 lata)
godz. 11.30 (3-6 lat)
godz. 13.00 (7-12 lat)
Bilet: 10 zł

Informacje i bilety:
www.filharmonia.opole.pl

Miasto Opole
Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera
Biuro Organizacji Spotkań Rodzinnych i Spotkań

Sponsorzy:
GÓRAŹDŹE
Miasto Góraździe

Partnerzy:
pierre cardin
iD&A
RADIO OPOLSKIE

Dla uczących się

Fascynujący Świat Nauki i Technologii

W latach 2013-2015 Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji, obecnie wchodzące w skład Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu (RZPWE) realizowało projekt edukacyjny pn. **"Fascynujący Świat Nauki i Technologii"**. Objął on rekordową liczbę uczestników – prawie **59 tysięcy uczniów opolskich podstawówek (381 szkół)**. Jego głównym celem było wyrównywanie szans i podniesienie jakości nauczania ukierunkowanego na kształcenie i rozwijanie kluczowych kompetencji (tj. umiejętności i postaw dotyczących m.in. uczenia się i porozumiewania w języku ojczystym, w językach obcych, a także umiejętności matematycznych i informatycznych).

W ramach projektu przeprowadzono diagnozę trudności i predyspozycji uczniów w każdej szkole biorącej udział projekcie. Dzięki temu możliwe było dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i zdolności uczniów. Prowadzono dodatkowe zajęcia pozalekcyjne w szkołach. Uczniowie uczestniczyli również w zajęciach prowadzonych m.in. w pracowniach eksperymentalnych *Zaczarowany Świat* oraz w pracowniach eksperymentalnych w Zamku Moszna, w instytucjach kultury (Filharmonia Opolska, Opolski Teatr Lalki i Aktora), Muzeum Prehistorii Człowieka w Krasiejowie czy w gospodarstwach edukacyjnych oraz ośrodkach akademickich (Uniwersytet Opolski).

Projekt przyniósł wiele korzyści dla szkół, uczniów i nauczycieli:

- możliwość poznania świata fizyki, architektury, matematyki w sposób praktyczny - kreowanie nowego pokolenia inżynierów i specjalistów;
- zwiększenie wiedzy uczniów,
- dostosowanie scenariuszy zajęć do

- podstawy programowej - rozszerzenie zdobytej w szkole wiedzy teoretycznej poprzez eksperymenty i doświadczenia;
- praktyczne umiejętności i doświadczenia zdobyte podczas zajęć w pracowniach eksperymentalno-doświadczalnych;
- kreowanie wyobraźni uczniów i możliwość odkrywania własnych talentów i rozwijania zainteresowań;
- dostęp do nowoczesnego sprzętu, którego szkoły nie były w stanie zapewnić;
- sprzęt i pomoce dydaktyczne oraz materiały do zajęć o wartości ponad **2,2 mln zł**, łącznie ponad 30 ton przekazanego sprzętu i materiałów (drukarki laserowe wraz z materiałami eksploatacyjnymi, sprzęt sportowy, gry logiczne, klocki programowane Lego WeDo i inne);
- utworzenie 26 tematycznych pracowni *Zaczarowany Świat* do zajęć z uczniami w oparciu o metodę eksperymentu;
- utworzenie astrobazy w Ośrodku Szkoleniowym w Niwkach;
- mobilne planetaria z zestawem projekcji prezentujących popularne zjawiska astronomiczne i inne.

Wartość projektu to niemal **32,5 mln zł**.

Dla uczących się

Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki - warianty

Projekty edukacyjne pn.: **"Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO. Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze Aglomeracji Opolskiej"** to kolejna inicjatywa RZPWE realizowana w latach 2016-2018. Partnerami w projektach byli: Uniwersytet Opolski, Politechnika Opolska i Miasto Opole.

Celem projektów był rozwój kompetencji kluczowych (TIK, matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne) oraz umiejętności i postaw niezbędnych do funkcjonowania na rynku pracy (kreatywność, innowacyjność, praca zespołowa). Wspieraniem objęto również nauczycieli (podwyższanie ich kompetencji i kwalifikacji zawodowych poprzez studia podyplomowe, kursy i szkolenia).

Wsparcie objęło: 38 szkół (obszar I), 38 szkół (obszar II) i 40 szkół (obszar III).

W projektach uczestniczyło łącznie **14 848 uczniów** oraz **643 nauczycieli** kształcenia ogólnego z **116 szkół podstawowych** Aglomeracji Opolskiej.

Najważniejsze korzyści dla szkół, uczniów i nauczycieli wynikające z projektów to:

- umożliwienie uczniom poznania świata fizyki, matematyki, przyrody w sposób praktyczny;
- zwiększenie wiedzy uczniów;
- przygotowanie scenariuszy zajęć rozszerzających wiedzę zdobytą w szkole

- o elementy praktyczne (eksperymenty i doświadczenia);
- praktyczne umiejętności i doświadczenia zdobyte podczas zajęć projektowych;
- kreowanie wyobraźni uczniów i możliwość odkrywania własnych talentów;
- dostęp do nowoczesnych pomocy dydaktycznych - wyposażenie szkolnych pracowni przedmiotów przyrodniczych;
- scenariusze zajęć pozalekcyjnych – z wykorzystaniem zakupionego sprzętu;
- szkolenie dla nauczycieli (z wykorzystania zestawów do zajęć z zastosowaniem eksperymentów);
- integracja społeczna i wymiana doświadczeń;
- zajęcia pozalekcyjne w trzech obszarach (kompetencji kluczowych, metod eksperymentów, technologii informacyjnych) oraz zajęcia indywidualne - ponad 600 grup zajęciowych;
- wyposażenie w sprzęt, pomoce dydaktyczne, materiały, m.in. materiały biurowe, aparaty cyfrowe, rzutniki, drukarki, tablice interaktywne i inne;

Działania przeprowadzone w projektach wprowadziły nową jakość w opolskiej edukacji. Pokazały, że Opolskie może pochwalić się bogatą ofertą edukacyjną dla dzieci i młodzieży, a szkoły i nauczyciele potrafią wykorzystywać szerokie spektrum metod nauczania i środków dydaktycznych. Zajęcia wsparte uczniów w rozwijaniu zainteresowań i pasji. Zdaniem specjalistów tego typu działania zdecydowanie warto kontynuować w przyszłości.

Wartość projektów we wszystkich trzech obszarach to niemal **14 mln zł.**

Dla uczących się

Program stypendialny - Wspieramy najlepszych

Władze regionu inicjowały i wspierały wiele różnych inicjatyw kierowanych do młodych mieszkańców województwa. Jedną z nich był "Program pomocy stypendialnej województwa opolskiego dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych", a następnie projekt pn. "Wspieramy najlepszych" realizowane przez Departament Edukacji i Rynku Pracy (DEP).

Jego założeniem jest zwiększenie kompetencji kluczowych u uczniów oraz kreowanie postaw i umiejętności niezbędnych na współczesnym rynku pracy. Ma on promować indywidualne podejście do uczniów, zwłaszcza tych ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Adresowany jest do uczniów i uczennic szkół podstawowych (klas 7-8) i ponadpodstawowych (wcześniej klas gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych), uzdolnionych w różnych dziedzinach, a których edukację utrudnia np. sytuacja materialna rodziny czy zamieszkanie na terenach wiejskich. Projekt jest jednocześnie próbą wyrównania szans edukacyjnych i zwiększenia udziału tych uczniów w dalszym kształceniu, w tym na poziomie wyższym.

Stypendium, w wysokości **300,00 zł** miesięcznie, wypłacane jest przez **10 miesięcy** – od września do czerwca. Stypendyści nie muszą zbierać paragonów, ani rachunków czy innych dokumentów potwierdzających sposób ich wydawania. Otrzymane środki mogą wydać na np. zakup książek, sprzętu komputerowego, podręczników i innych pomocy naukowych, zajęcia dodatkowe, udział w wycieczkach edukacyjnych i wydarzeniach kulturalnych.

Podczas kolejnych trzech edycji programu, w latach 2015-2021, wsparcie w wysokości prawie **6 mln zł** trafiło do **1 604 uczniów**, w tym do **1 210** zamieszkałych na wsi.

Co roku, z wyjątkiem okresu pandemii COVID-19, odbywa się uroczystość wręczenia stypendiów, na którą zapraszani są stypendyści wraz z opiekunami oraz przedstawiciele szkół.

Dotychczasowe edycje projektu wskazują na wzrost zainteresowania stypendiami. Najbliższe działania skupione będą na doskonaleniu procedur, a także dalszą promocję programu, tak aby informacja o nim docierała do wszystkich zainteresowanych. Planowana jest także kontynuacja projektu stypendialnego, rozszerzonego o uczniów szkół zawodowych.

Dla uczących się

Stypendia dla studentów kierunku lekarskiego i Marszałkowskie Talenty

Stypendia dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim

ZWO w trosce o zdrowie i życie mieszkańców regionu podejmuje działania mające na celu zapobieganie deficytom kadry medycznej w regionie.

Jednym z realizowanych działań w tym zakresie jest przyznawanie stypendiów dla studentów kierunków lekarskich.

W pierwszej edycji stypendiów w roku akademickim 2020/2021 na 41 złożonych wniosków stypendium otrzymało **29** zainteresowanych studentów. Z tego grona **8 lekarzy** rozpoczęło staże w opolskich podmiotach leczniczych:

- 4 osoby w Szpitalu Wojewódzkim Sp. z o.o. w Opolu,
- 3 osoby w Uniwersyteckim Szpitalu Klinicznym w Opolu,
- 1 osoba w Zespole Opieki Zdrowotnej w Oleśnie.

W pierwszej edycji programu stypendialnego dla przyszłych lekarzy kwota wypłaconych stypendiów wyniosła **522 tys. zł.**

Marszałkowskie Talenty

W latach 2017-2018 ZWO przyznawał stypendia artystyczne dla uzdolnionej artystycznie najzdolniejszej młodzieży. Stypendia były wyrazem uznania za dotychczasowe osiągnięcia, ale miały też stworzyć lepsze warunki dla dalszego rozwoju i podnoszenia poziomu artystycznego stypendystów. Przyznawane były na realizowanie programu stypendialnego w następujących dziedzinach: muzyka, plastyka, fotografia, teatr, film, literatura oraz taniec.

Stypendyści otrzymywali jednorazowo stypendium w wysokości **7 600,00 zł.** W 2017 roku przyznano **13 stypendiów**, a w roku 2018 – **21 stypendiów.**

Od 2020 roku, po zmianie regulaminu, stypendia Marszałkowskie Talenty przyznawane są na realizację określonego przedsięwzięcia osobom fizycznym w trzech kategoriach:

- stypendia na przedsięwzięcia związane z twórczością artystyczną (w dziedzinach: muzyka, sztuki wizualne, taniec, literatura, teatr, film, twórczość ludowa),
- stypendia na przedsięwzięcia związane z upowszechnianiem kultury (w dziedzinach: edukacja i animacja kulturalna, wspieranie rozwoju kadr kultury),
- stypendia na przedsięwzięcia związane z opieką nad zabytkami.

W 2020 r. przyznano **8 stypendiów.**

Stypendia sfinansowano ze środków budżetu województwa w wysokości ponad **300 tys. zł.**

Dla uczących się

Inne działania skierowane do młodzieży

Op@lskie dla liceów i Op@lskie dla podstawówek

W czasie pandemii COVID-19 w celu wyrównywania szans w dostępie do nauki zdalnej UMWO przygotował i przeprowadził dwa ważne projekty adresowane do opolskich liceów i szkół podstawowych. Oba projekty współfinansowane były ze środków RPO WO 2014-2020.

- Projekt **"Op@lskie dla liceów - zdalne nauczanie zbliża"** zakładał organizację szkoleń dla nauczycieli w zakresie zdalnego nauczania oraz wyposażenie ich w sprzęt do zdalnej nauki, w tym w **1 633 laptopy**. Budżet projektu to ponad **8 mln zł**. W 2020 zakupiono sprzęt TIK – każdy nauczyciel otrzymał laptop wraz z licencją Office 365 pro+ (które zostały przekazane do szkół w listopadzie 2020 r.) oraz skorzystał ze szkoleń. **41 liceów** ogólnokształcących otrzymało: 73 monitory interaktywne, 65 wizualizerów, 75 kamer, 521 zestawów słuchawkowych. W ramach projektu przewidziano także szkolenia dla eLiderów, tj. nauczycieli wiodących w nauczaniu zdalnym.
- Projekt **"Op@lskie dla podstawówek - zdalne nauczanie zbliża"** wspierał szkoły podstawowe wyposażając je w laptopy oraz umożliwiając przeprowadzenie kampanii edukacyjnej. **4 957 laptopów** otrzymało 55% zatrudnionych w nich nauczycieli. Budżet projektu wyniósł prawie **16,5 mln zł**.

Forum Młodzieży
Samorządu Województwa Opolskiego

Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego (FMSWO)

FMSWO działa od grudnia 2017 r. Jego członkami są młodzieżowi liderzy lokalni z wszystkich powiatów. Obecnie trwa trzecia, 3-letnia kadencja, która zakończy się w 2023 r.

Członkowie Forum uczestniczą w różnorodnych spotkaniach edukacyjnych, samorządowych, z przedstawicielami władz regionu czy innych młodzieżowych rad w kraju i regionie. Szczególny nacisk kładą na promowanie udziału młodzieży w życiu społecznym i samorządowym, profilaktykę zdrowotną, zachowania na rzecz bezpieczeństwa oraz dobre praktyki w zakresie ochrony środowiska. Każdy z nich jest ambasadorem działań samorządu województwa w swojej lokalnej ojczyźnie.

FMSWO współpracuje ze środowiskami młodzieżowymi z innych województw (m.in. z województwa dolnośląskiego i śląskiego). Jego członkowie uczestniczą w projektach finansowanych ze środków UE i Funduszy Norweskich we współpracy ze stowarzyszeniem "Europa Iuvenis". Stale współpracują także z Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego. W 2020 r. FMSWO zakończyło prace nad Opolską Strategią dla Młodzieży (pierwszy tego typu dokument w kraju).

Dla lepszej pracy

Opolski program stażowy i Kooperacyjne Opolskie

Opolski program stażowy

Trzy edycje projektu, realizowanego przez Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG), skierowane były do młodych mieszkańców województwa, głównie absolwentów szkół zawodowych, którzy rozpoczynają swoją karierę zawodową.

W jego ramach oferowane były 6-miesięczne staże oraz szkolenia podnoszące kwalifikacje zawodowe uczestników. Celem tych działań było zachęcenie młodych ludzi do podejmowania pracy, osiedlania się i zakładania rodziny w województwie opolskim.

Beneficjentami projektu były osoby do 30 roku życia, zamieszkałe na terenie województwa opolskiego, niepracujące i nieuczestniczące w procesie kształcenia. Stażyście przysługiwało:

- miesięczne stypendium stażowe w wysokości: 1 800 zł;
- dodatek na dojazdy: 250 zł;
- refundacja szkolenia, warsztatów, kursów specjalistycznych podnoszących kwalifikacje zawodowe absolwentów: ok. 3 000 zł/osobę.

Projekt realizowany był w latach 2014-2019 i współfinansowany ze środków programów PO KL 20107-2013 i POWER 2014-2020. Łączna wartość środków wyniosła ponad **9,1 mln zł**. Wsparciem w ramach projektu objęto **729 osób**.

Kooperacyjne Opolskie - profesjonalne otoczenie biznesu

Głównym celem projektu, realizowanego przez OCRG, było wzmocnienie sektora otoczenia biznesu i ułatwienie firmom dostępu do profesjonalnych usług okotobiznesowych w celu zwiększenia konkurencyjności przedsiębiorstw województwa opolskiego.

Beneficjentami projektu były Instytucje Otoczenia Biznesu (IOB) i przedsiębiorcy z terenu województwa opolskiego, którzy otrzymali wsparcie w postaci doradztwa i szkoleń podnoszących kompetencje pracowników polskich IOB.

Jego realizacja sprawiła, że opolskie IOB mogły skutecznie działać na rzecz rozwoju gospodarczego regionu oraz wspierać nawiązywanie kontaktów gospodarczych przez przedsiębiorców. Dzięki projektowi oferują one kompleksowe i wszechstronne usługi skierowane do przedsiębiorstw.

Projekt realizowany jest w dwóch edycjach. W latach 2016-2018 i 2018-2023.

Do 2020 roku w ramach projektu wydatковано ponad **13,1 mln zł**, a ze wsparcia skorzystało **115** przedsiębiorstw i **11** IOB.

Dla lepszej pracy

Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy 1 i 2

W okresie obowiązywania Programu OdR RZPWE realizował szereg projektów edukacyjnych, współfinansowanych ze środków UE, skierowanych do szkół zawodowych oraz ich uczniów i nauczycieli. Były to:

- Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy 2013-2015;
- Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy – 2 edycja 2016-2019;
- Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy 2018-2022;
- Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy – 2 edycja 2020-2023.

Łącznie na działania związane ze szkolnictwem zawodowym przeznaczono w tym okresie ponad **80 mln zł**.

Projekty te realizowane były we współpracy z OCRG. Ich celem było zwiększenie szans zatrudnienia przyszłych absolwentów szkół zawodowych na regionalnym rynku pracy. Miały w tym pomóc: poprawa efektywności kształcenia i szkolenia zawodowego oraz wyższe kompetencje nauczycieli tych szkół. Służyć temu miało także dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb pracodawców oraz dostęp do nowoczesnego doradztwa edukacyjno-zawodowego. Uczniowie i nauczyciele uczestniczyli w szkoleniach i korzystali z wielu innych form wsparcia.

W roku 2018 projekt Opolskie Szkolnictwo Zawodowe bliżej Rynku Pracy – 2 edycja uznany został za najlepszy w Europie w kategorii "Europejskie fundusze na rzecz doskonałości". Nominowany przez unijnych ekspertów, wygrał w głosowaniu internetowym i zdobył pierwszą nagrodę w konkursie VET Excellence Awards 2018.

Ważnym elementem ww. projektów był rozwój u uczniów kompetencji kluczowych, takich jak: inicjatywa, przedsiębiorczość, kompetencje informatyczne i naukowo-techniczne oraz praktyczna znajomość języków obcych. Prowadzone działania przyczyniły się do przebudowy sieci opolskich szkół zawodowych i dostosowania ich oferty do wymogów regionalnego rynku pracy - zgodnie z oczekiwaniami przedsiębiorców.

W projektach uczestniczyły wszystkie zespoły szkół prowadzące kształcenie zawodowe w województwie (**57 zespołów**). Każdy z nich wielokrotnie otrzymał wsparcie w postaci nowoczesnego wyposażenia i sprzętu dydaktycznego do specjalistycznych pracowni kształcenia zawodowego. **Kilkanaście tysięcy uczniów** ukończyło praktyki oraz staże uczniowskie i zawodowe w nowoczesnych firmach regionu, Polski i Europy, a **kilka tysięcy nauczycieli** podwyższyło swoje kompetencje i kwalifikacje zawodowe.

Nieocenione okazało się również wsparcie udzielone szkołom w czasie epidemii COVID-19. Zestawy do przygotowywania i prowadzenia zajęć zdalnych, komputery dla nauczycieli i specjalistyczne oprogramowanie komputerowe stanowiły bezcenną pomoc w trudnym okresie nauki zdalnej.

Dla lepszej pracy

Pomysł na starcie kluczem do biznesu

Celem projektu "**Pomysł na starcie kluczem do biznesu**" jest promocja oraz wspieranie inicjatyw i rozwiązań służących tworzeniu nowych miejsc pracy oraz rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia w województwie opolskim. Natomiast głównymi założeniami są: wzrost przedsiębiorczości i podniesienie aktywności zawodowej mieszkańców regionu oraz powstanie **312 nowych przedsiębiorstw** na terenie województwa opolskiego.

Projekt skierowany jest do mieszkańców regionu w wieku od 30 roku życia, którzy zamierzają założyć i prowadzić działalność gospodarczą w województwie opolskim przez okres co najmniej 12 miesięcy od dnia jej rozpoczęcia i są osobami:

- bezrobotnymi,
- poszukującymi pracy lub biernymi zawodowo;
- osobami pracującymi, których miesięczne zarobki nie przekraczają wysokości minimalnego wynagrodzenia;
- migrantami powrotnymi lub imigrantami;
- osobami odchodzącymi z rolnictwa, zamierzającymi podjąć zatrudnienie lub inną działalność pozarolniczą.

W ramach projektu otrzymują oni:

- wsparcie szkoleniowe przed rozpoczęciem działalności gospodarczej;
- dotację na rozpoczęcie działalności gospodarczej – w wysokości do **27 tys. zł**;
- podstawowe wsparcie pomostowe – udzielane przez pierwsze 6 miesięcy od dnia rozpoczęcia prowadzenia działalności przez uczestnika w kwocie nie wyższej niż 2 100 zł;

- przedłużone wsparcie pomostowe – udzielane przez 6 miesięcy od dnia zakończenia korzystania z podstawowego wsparcia pomostowego nie dłużej niż do 12 miesięcy nie więcej niż 1 600 zł;
- indywidualne doradztwo biznesowe dla przedsiębiorców.

Projekt realizowany jest ze środków RPO WO 2014-2020 w okresie do grudnia 2018 roku do grudnia 2023 roku. Jego całkowita wartość to **13,5 mln**.

Wiodące branże nowopowstałych firm to usługi w zakresie działalności ogólnobudowlanej, w tym elektrycznej i hydraulicznej oraz usługi kosmetyczno-fryzjerskie.

W latach 2018-2020 w ramach projektu podpisano **159 umów** na otrzymanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Środki finansowe wydane na realizację projektu wyniosły w tym okresie ponad **6,2 mln zł** (w tym na dotację inwestycyjną ok. 3,5 mln zł, a na wsparcie pomostowe prawie 2 mln zł).

Dla seniorów

Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne

Jednym z priorytetów władz regionu jest pomoc osobom niesamodzielnym, starszym oraz z niepełnosprawnościami. Najbardziej rozpoznawalnym projektem w tym obszarze był rozpoczęty w grudniu 2016 roku partnerski projekt pn.: **"Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne"** współfinansowany ze środków w ramach RPO WO 2014-2020. Projekt realizuje ROPS wraz z 18 gminami, 3 powiatami oraz 6 NGO z województwa opolskiego.

Jego celem jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i wspierających dla osób niesamodzielnymi, starszych i niepełnosprawnych, co w efekcie ma przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. W okresie obowiązywania Programu OdR projekt obejmował: usługi asystenckie i opiekuńcze dla osób niesamodzielnymi, z niepełnosprawnością oraz rodzin z dziećmi z niepełnosprawnością, rozwój mieszkalnictwa chronionego, w tym wspomaganego.

W efekcie tych działań realne wsparcie otrzymało m.in.:

- **336 osób** starszych, niesamodzielnymi i z niepełnosprawnością w postaci usług społecznych, w tym opiekuńczych i asystenckich;
- utworzono **31 stałych miejsc** świadczenia usług asystenckich i opiekuńczych oraz **8 mieszkań wspomaganymi dla 12 osób**;
- uruchomiono Ośrodek Wsparcia Dziennego dla osób z zespołem otępiennymi dla **11 osób** w ramach Dziennego Domu Pobytu nr 3 w Kędzierzynie-Koźlu.

Szczególną inicjatywą realizowaną w ramach projektu był **Marszałkowski Kurier Społeczny (MKS)**. Usługa skierowana była do osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Były to osoby, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność, wymagały opieki lub wsparcia w codziennych czynnościach. MKS okazał się niezwykle skuteczną i trafną odpowiedzią realizatorów projektu na wyzwania związane z pandemią COVID-19. Kurierzy zajmowali się m.in.: zakupami, dowożeniem artykułów spożywczych, leków, posiłków oraz doraźną pomocą osobom potrzebującym.

Uruchomienie MKS dowodzi, że władze regionu działają wysoce elastycznie reagując natychmiast na zmieniające się uwarunkowania społeczne, epidemiologiczne oraz ekonomiczne.

Efekty MKS to: **72 tys. godzin pracy 119 kurierów w 50 gminach**, w wyniku których realnym wsparciem objęto ok. **2 552 osób**. Na realizację MKS wydano ok. **4,5 mln zł**.

Łączny koszt wszystkich działań w ramach projektu do końca 2020 r. wyniósł łącznie ok. **9,8 mln zł**.

Dla seniorów

Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne - Regionalne Dni Seniora

Jednym z priorytetowych zadań projektu była organizacja **Regionalnego Dnia Seniora**.

W okresie obowiązywania Programu OdR wydarzenie to organizowano 3-krotnie w latach: 2017, 2018, 2019 roku - zawsze w październiku - miesiącu osób starszych.

Celem wydarzeń była: aktywizacja społeczna seniorów poprzez spotkania w gronie ludzi o podobnych zainteresowaniach, zapoznanie się z możliwościami aktywności społecznej, aktywizacja edukacyjna w zakresie bezpiecznych zachowań oraz aktywizacja kulturalna.

W trakcie Regionalnych Dni Seniora odbywały się m.in.:

- prelekcje nt. możliwości rozwoju kapitału społecznego seniorów,
- prezentacje dobrych praktyk dotyczących wykorzystywania wiedzy i zasobów seniorów;
- występy artystyczne, w tym zespołów senioralnych, a także w ramach integracji międzypokoleniowej, zespołów młodzieżowych i dziecięcych;

Statym elementem, obecnym podczas wszystkich dotychczasowych wydarzeń, są stoiska tematyczne:

- informujące o przysługujących seniorom prawach, czy możliwościach korzystania z usług społecznych, kulturalnych, edukacyjnych;
- edukujące w zakresie zachowań prozdrowotnych, w tym zwłaszcza dotyczących układu krążenia i udaru mózgu, którego ryzyko wystąpienia rośnie wraz z wiekiem.

Regionalne Dni Seniora służą zwiększeniu udziału seniorów w życiu społecznym i kulturalnym. Są próbą "oderwania" ich od codziennych problemów skupionych na zaspokojeniu bieżących potrzeb czy sprawach rodzinnych.

W przedsięwzięciu, które ma otwarty charakter, każdorazowo bierze udział ponad **1 500 osób**.

W latach 2017-2019 przeznaczono na ten cel ponad **222 tys. zł**.

Dla seniorów

Opolski Senior

Kolejnym projektem adresowanym do seniorów i osób niesamodzielnych jest **"Opolski senior - zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom"**. Jego głównym celem jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych na rzecz osób niesamodzielnych, starszych lub niepełnosprawnych oraz do usług wspierających ww. osoby, które mają przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Projekt od 2019 roku realizuje ROPS, jako partner Towarzystwa Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim - lidera projektu.

Najważniejsze działania ROPS podejmowane w ramach projektu to:

- **warsztaty kulturalne** - utworzone zostały grupy: wokalna i teatralna. Warsztaty odbywają się w Opolu w Teatrze EKOSTUDIO. Uczestnicy, pod okiem specjalistów nabywają umiejętności mówienia wierszem jak i prezentowania tekstów ze sztuk teatralnych. Do końca 2020 roku odbyło się **27 warsztatów teatralnych i 19 warsztatów muzycznych**;
- **terapia zajęciowa** prowadzona w instytucjach typu domy dziennego pobytu, ośrodki kultury, świetlice, stowarzyszenia seniorów, kluby seniora, które świadczą usługi w ciągu dnia dla seniorów i osób niesamodzielnych. Zajęcia polegają na kształtowaniu wyobraźni, ćwiczeniu koncentracji, pamięci, świadomości ciała, oddechu, dykcji, interpretację tekstu i ruchu scenicznego. Do końca 2020 roku odbyło **36 spotkań** dla ok. **558 osób**;
- **aktywizacja kulturalna seniorów** w ośrodkach kulturalnych poprzez zwiększenie udziału osób starszych i niesamodzielnych w spektaklach

teatralnych w Teatrze EKOSTUDIO. W ramach tego zadania zapewniono transport dla tych osób z całego województwa autokarami, busami, samochodami specjalnie przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych. Do końca 2020 roku odbyło się **18 spektakli**, w których udział wzięło ok. **1 743 seniorów**.

Projekt obejmuje również **wydawanie kwartalnika Empowerment Senior** - każde wydanie (w 500 egzemplarzach) zostało przekazane do instytucji i organizacji pozarządowych zajmujących się osobami starszymi w województwie opolskim. Docelowo planuje się wydanie 12 kwartalników.

W ramach projektu realizowane są również szkolenia dla pracowników pomocy i integracji społecznej, głównie pracowników socjalnych, opiekunów osób niesamodzielnych, asystentów osobistych, kadry NGO świadczącej usługi tego typu. Do końca 2020 roku zrealizowano **6 szkoleń**, w których wzięło udział **56 osób**.

Łącznie do końca 2020 roku na działania w projekcie wydano niemal **270 tysięcy zł**.

Dla seniorów

Rehabilitacja i pomoc społeczna

Zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, w tym skierowanych do osób starszych, realizowane przez fundacje oraz organizacje pozarządowe ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

W latach 2014-2020 ze środków PFRON pozostających w dyspozycji samorządu województwa zlecano do realizacji zadania na rzecz starszych osób z niepełnosprawnościami z zakresu m.in.:

- organizacji regionalnych imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach;
- organizacji i prowadzenia szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych aktywizujących je zawodowo i społecznie;
- organizacji i prowadzenia szkoleń, kursów i warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych, opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych;
- prowadzenia poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielania informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych.

Na realizację ww. zadań w okresie realizacji Programu OdR przekazano organizacjom pozarządowym w formie dotacji ponad **1,3 mln zł.**

Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

Dotacje z zakresu pomocy społecznej dla organizacji pozarządowych i innych uprawnionych podmiotów przyznawane są co roku, w trybie otwartego konkursu ofert w łącznej wysokości ok. **100 tys. zł**, które przekazywane są m.in. na:

- organizację Wigilii Świąt Bożego Narodzenia dla osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- wsparcie socjalne wypoczynku dzieci i młodzieży z ubogich i problemowych rodzin oraz/lub przebywających w pieczy zastępczej;
- dofinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży oraz organizacja warsztatów edukacyjnych dla dzieci Polaków zamieszkałych na Ukrainie;
- wspieranie działań w zakresie gromadzenia i rozdawnictwa żywności osobom i instytucjom funkcjonującym w systemie pomocy społecznej.

Dla lepszego życia

Opolska Karta Rodziny i Seniora

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS) to jedno z najbardziej rozpoznawalnych narzędzi Programu OdR. Działa od maja 2014 r. bezpośrednio wspierając rodziny:

- z dwojgiem lub większą liczbą dzieci;
- rodzinne i instytucjonalne domy dziecka;
- rodziny zastępcze;
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym;
- osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną;
- oraz osoby powyżej 60 roku życia.

W inicjatywie uczestniczą niemal wszystkie gminy z terenu województwa opolskiego - **68 samorządów**. Wolę współpracy wyraziły również przedsiębiorstwa prywatne reprezentujące zróżnicowane branże i oferujące różnego typu produkty i usługi (m. in. z zakresu edukacji, zdrowia, sportu i rekreacji, kultury, turystyki i wypoczynku oraz gastronomii), funkcjonujące na terenie województwa opolskiego, jak i poza jego granicami.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. w ramach inicjatywy poczynawszy od 2014 roku rozpatrzono ponad **42 tys. wniosków** i wydano niemal **90 tys. kart**. UMWO współpracował z **216 Partnerami**, którzy udzielali zniżek w ramach inicjatywy. Największą grupę stanowią firmy świadczące usługi z zakresu zdrowia, tj. gabinety dentystyczne, salony optyczne, zakłady świadczące usługi rehabilitacyjne i masażu, logopedzi, laboratoria diagnostyczne. Sporą część Partnerów tworzą firmy oferujące zniżki "dla rodziny i seniora", a wśród nich można znaleźć m.in. sklepy z odzieżą dziecięcą, sportową, sklepy rowerowe, komputerowe, drogerie, księgarnie czy JuraPark Krasiejów. W branży "edukacja" znaleźć można szkoły języków obcych, kursy i zajęcia dodatkowe dla dzieci i dorosłych.

Opolska Karta Rodziny i Seniora

Oferowane przez prywatne firmy zniżki to najczęściej 10-20 %.

Aktualności, wydarzenia i wszelkie informacje związane z inicjatywą OKRiS zamieszczane są na stronie www.dlarodziny.opolskie.pl i na FB Opolskie dla Rodziny.

W ciągu całego okresu funkcjonowania inicjatywy pracownicy UMWO aktywnie promowali OKRiS uczestnicząc w dziesiątkach imprez kulturalnych i rekreacyjnych organizowanych w województwie. Jedynie obostrzenia związane z pandemią w 2020 r. nie pozwoliły na organizację wydarzeń w takim zakresie jak w latach wcześniejszych. Promowanie inicjatywy pod kątem pozyskania nowych partnerów prywatnych, a także promocji Partnerów OKRiS, również było utrudnione.

W okresie realizacji OKRiS władze województwa wyszły naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców regionu. Po konsultacjach z JST oraz Partnerami OKRiS do Regulaminu OKRiS wprowadzono zmiany podwyższające wiek dzieci z 18 do 25 lat, obniżające wiek seniora z 65 lat do 60 lat, likwidujące ograniczenie wiekowe dla dziecka z niepełnosprawnością oraz wprowadzające nową grupę, która może ubiegać się o wydanie karty, tj. o osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną.

Dla lepszego życia

Konkurs Opolskie dla Rodziny

Po kilku latach funkcjonowania Programu OdR z inicjatywy DRP zostały wyróżnione działania podejmowane na rzecz rodzin przez gminy i powiaty oraz przez pracodawców z województwa opolskiego.

W pierwszej połowie 2018 roku został ogłoszony i rozstrzygnięty **Konkurs "Opolskie dla Rodziny"**. Uhonorowani w nim zostali również Partnerzy OKRiS. W Konkursie udział wzięły: **22 samorządy lokalne, 11 przedsiębiorców i 58 partnerów OKRiS.**

W pierwszych dwóch kategoriach, tj. "Opolski Samorząd dla Rodziny" oraz "Opolski Pracodawca dla Rodziny", wybór Laureatów Konkursu oraz wskazanie wyróżnień należało do Kapituły Konkursu, w skład której weszli przedstawiciele środowisk związanych z rodziną, przedstawiciele UMWO i WSJO. Natomiast w kategorii "Super Partner Opolskiej Karty Rodziny i Seniora" wyboru poprzez głosowanie dokonali pełnoletni posiadacze karty.

Opolski Samorząd dla Rodziny

W tej kategorii nagrodzone zostały samorządy, które najbardziej aktywnie działają na rzecz swoich mieszkańców, a przede wszystkim na rzecz rodzin i osób starszych.

Zaprezentowanych zostało wiele pomysłów i rozwiązań, które wykorzystując potencjał społeczności lokalnej, wspierają więzi międzypokoleniowe lub kształtują przyjazne warunki funkcjonowania dla rodzin.

W tej kategorii laureatami zostali: Gmina Opole,

Gmina Strzelce Opolskie, Gmina Kędzierzyn-Koźle, Gmina Gogolin, Gmina Krapkowice, Gmina Pokój, Powiat Opolski, Powiat Krapkowicki.

Opolski Pracodawca dla Rodziny

W tej kategorii nagrodzono pracodawców otwartych na potrzeby rodzinne i zawodowe swoich pracowników. Pokazali oni, że nie boją się zatrudniać młodych rodziców, a co więcej pozwalają im korzystać z różnych udogodnień związanych z macierzyństwem np. dofinansowanie opieki nad dziećmi, pracę w dogodnych godzinach, itp. Pracodawca do konkursu mógł zgłosić się sam lub mógł zostać zgłoszony przez grupę min. 3 pracowników. W tej kategorii laureatami zostali: Kraina Marzeń Przedszkole i Żłobek Dwujęzyczny Kraina Marzeń w Opolu, PROINSPECT GROUP Marek Złoto Opole, Branda sp. z o.o. Rezydencja dla Seniorów „Złote Borki”, Gniotpol Trailers sp. z o.o., Higma Service sp. z o.o., PHU AGRO AS GRODKÓW Z. Bednarski & A. Sajdutka Sp. J.

Super Partner OKRIS

Na Partnerów OKRIS głosować można było przez Internet lub drogą tradycyjną (wypełniając formularz).

W tej kategorii nagrodzono: TUW Biuro Regionalne w Opolu, TCHIBO Sklep C.H. Karolinka, Radio TAXI 919 s.c. Opole, ADK Sklep Papierniczy w Brzegu, Moszna Zamek, JuraPark Krasiejów, Lodziarnie Sopelek, Filharmonia Opolska, Hotel Dębowe Wzgórze, FIT LIFE Szara Willa, Zakład Optyczny Witold Siejka-Domański, Niepubliczny Specjalistyczny ZOZ Rondo s. c., Salon Optyczny MAXIMA, TEAM SPORT BRZEG Artykuły Sportowe, Royal School Centrum Języków Obcych w Opolu, Studio Tańca Royal Dance Center, Akademia Szkraba Montessori, Konstruktorzy Robotów, Gwarek Korepetycje.

Dla lepszego życia

Opolska Mama Ma Moc

Opolskie od lat wyróżnia się skutecznością w pozyskiwaniu i efektywnym wykorzystaniu funduszy unijnych. Przyczynia się do tego wysoka jakość działań informacyjno-promocyjnych i społeczne poparcie.

Przykładem regionalnego pomysłu na skuteczne porozumiewanie się z partnerami (instytucjami publicznymi, administracją, partnerami społecznymi) jest inicjatywa pn.

Opolska Mama ma Moc (OMMM)

zainicjowana w maju 2017 roku podczas spotkania opolskich kobiet z Elżbietą Bierkowską – komisarz UE.u Sulistaw.

Od początku funkcjonowania OMMM jej aktywności kierowane były do kobiet i dzieci. Polegają one m.in. na informowaniu o możliwościach wsparcia z funduszy europejskich, efektach tego wsparcia, a także działaniach podejmowanych na rzecz mieszkańców regionu przez samorząd województwa. W ramach OMMM organizowane są eventy, spotkania tematyczne, bezpłatne warsztaty tematyczne, działalność wydawnicza i specjalne akcje tematyczne. Spotkania w ramach OMMM dały impuls do szerszej dyskusji o rodzicielstwie zastępczym i pomocy opolskim rodzinom w trakcie pandemii COVID-19. Przyczyniły się do podjęcia kolejnych partnerskich projektów współfinansowanych ze środków europejskich np. Marszałkowskich Kurierów Społecznych czy spotkań w ramach "Piaskownicy".

Podstawowym narzędziem komunikacyjnym OMMM jest założony w 2017 roku profil na portalu Facebook, który informuje o najważniejszych, ciekawych projektach, o wydarzeniach organizowanych z obszaru np. zdrowia, kultury, turystyki, sportu i rekreacji.

Motorem działań OMMM było pokazanie potencjału opolskich kobiet, dzielenie się wiedzą, doświadczeniem oraz inspirowanie innych. Wybrane przykłady z tej działalności:

- **Opolskie Maluszki** - dzieci urodzone w opolskich szpitalach otrzymywały kocyk, a ich mamy list z gratulacjami oraz ofertą porad i badań profilaktycznych dla dzieci i rodziców;
- **Regionalny konkurs dla dzieci ze szkół podstawowych** - efektem konkursu było wydanie kalendarza na 2019 rok z pracami uczestników. Zostały one także wykorzystane przy projektowaniu gadżetów promocyjnych;
- **Opolskie kobiety – opolska rodzina – opolskie inspiracje – Działalność wydawnicza OMMM;**
- **Europejska OMMM** - OMMM wspiera opolskich beneficjentów realizujących projekty skierowane do opolskich rodzin.

OMMM jako idea musiała się zrodzić na Opolszczyźnie, ponieważ tu dbamy o siebie nawzajem, jesteśmy szczerzy dla gości i otwarci na to co nowe. Rodzina, bezpieczeństwo, dostrzeganie potrzeb starszych, dbanie o lokalne ojczyzny są dla nas bardzo ważne. Potrafimy dobrze wykorzystać każde wsparcie z UE, co widać w opolskich wsiach i w miastach.

Dla lepszego życia

Rozwój infrastruktury w regionie i działania edukacyjne

Poprawa infrastruktury drogowej i kolejowej, dogodne połączenia komunikacyjne, ścieżki rowerowe i inne działania związane z infrastrukturą służą mieszkańcom regionu i sprawiają, że żyje się tu lepiej. W latach 2014-2020:

- zrealizowano m.in. **budowę obwodnic Czarnowąsów, Głubczyc, Malni i Choruli i Dobrodzienia**. Dzięki tym inwestycjom zmniejszono negatywne oddziaływanie hałasu, jak również w znaczący sposób poprawiono bezpieczeństwo ruchu drogowego, szczególnie pieszych i rowerzystów korzystających z tych dróg;
- wybudowano **42 km ścieżek pieszo-rowerowych** przy drogach wojewódzkich, co poprawiło bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów;
- przebudowano **119 km dróg wojewódzkich**, co wpłynęło na poprawę płynności ruchu, zmniejszenie uciążliwości komunikacyjnych oraz wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- zakupiono **7 nowych trzyczłonowych elektrycznych zespołów trakcyjnych** dla projektu pn. "Opolskie mobilne!", którego realizacja znacznie poprawi komfort i bezpieczeństwo podróży oraz dostępność kolejowych przewozów pasażerskich dla mieszkańców regionu.

Oprócz inwestycji prowadzono także działania o charakterze kulturalnym i edukacyjnym:

Kolej na orkiestrę - czyli opolski ekspres dęty

Województwo opolskie wraz z Politechniką Opolską i POLREGIO S.A. współorganizowało przedsięwzięcie kulturalno-promocyjne,

które polegało na przejazdach orkiestry Politechniki Opolskiej pociągami podczas których, na wybranych stacjach i przystankach kolejowych, usłyszeć można było utwory muzyczne oraz skorzystać z atrakcji dla dzieci i młodzieży przygotowanych przez samorządy lokalne.

Dwa zamiast Cztery... Opolskie na Rowery

Samorząd województwa opolskiego wraz z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego (WODR) w 2019 roku rozpoczął pilotaż projektu pt. "Dwa zamiast Cztery: Opolskie na Rowery." Promował on wykorzystanie roweru jako codziennego środka transportu przy jednoczesnym zwiększeniu poziomu wiedzy o przepisach ruchu drogowego.

Do pierwszej edycji przystąpiło **21 szkół podstawowych**. W zajęciach praktycznych uczestniczyło **1 600 uczniów z klas 4-8**. W spotkaniach edukacyjnych wzięli udział przedstawiciele Policji, znani sportowcy, trenerzy szkółek kolarskich, a także przedstawiciele UMWO i WODR. Oprócz zajęć zostały również przeprowadzone konkursy na zorganizowanie najciekawszego rajdu rowerowego i konkurs plastyczny o tematyce rowerowej. Ich uczestnicy otrzymali nagrody - kaski rowerowe, lampki do roweru oraz kamizelki odblaskowe. Z kolei szkoły wyposażono w stojaki na rowery, fantomy, defibrylatory szkoleniowe, elementy miasteczka ruchu drogowego lub tablice edukacyjne.

Kolejne kroki

"Jesienią 2021 roku przyjęliśmy nową strategię rozwoju województwa do 2030 roku, która na nowo definiuje wyzwania, jakie stoją przed naszym regionem i proponuje nowoczesne rozwiązania. Umożliwią nam one rozwój usług społecznych i zdrowotnych, realizację działań prośrodowiskowych, wsparcie dla opolskiego biznesu i organizacji pozarządowych, a także realizację projektów edukacyjnych. Naszą szansą są z pewnością fundusze unijne, które można efektywnie wykorzystać, tworząc nową jakość projektów i kierując je tam, gdzie są najbardziej potrzebne".

Andrzej Buła, marszałek województwa opolskiego

Polskie regiony wobec nowej rzeczywistości, Pomorski Thinkletter nr 2(9)/2022

Projekty, przedsięwzięcia i inicjatywy, które do tej pory podejmowano w regionie dla realizacji Programu OdR (m.in. w zakresie edukacji, rynku pracy, wsparcia rodzin i dzieci, seniorów) były wysoko oceniane i cieszyły się dużym zainteresowaniem ze strony mieszkańców. Działania te wymagają wieloletniej konsekwencji i kontynuacji.

Niniejsze podsumowanie pokazuje, że samorząd województwa potrafi generować ciekawe i potrzebne działania, które sukcesywnie tworzą dobry klimat do życia i pracy w regionie. Dlatego w kolejnych latach kontynuowane będą wartościowe inicjatywy, a także kreowane i realizowane będą zupełnie nowe działania.

Kolejne kroki

"(...) Ważne są budynki, ale przede wszystkim twórczość. Ta twórczość to również trwały ślad w naszych emocjach i pamięci (...). Ci ludzie całe swoje życie poświęcają dla regionu. Pokazują, że jesteśmy autonomiczni. Nie tylko oddzielni administracyjnie, ale wyróżniamy się swoistą kulturą."

Zbigniew Kubalańca, wicemarszałek województwa opolskiego
opolskie.pl 18 listopada 2021

KULTURA

organizacja konkursów na wykonanie zadań publicznych przez organizacje pożytku publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego skierowanych do mieszkańców regionu, w tym zadań rozwijających edukację artystyczną dzieci i młodzieży, aktywizujących i integrujących seniorów, czy zadań dla rodzin

organizacja przedsięwzięć kulturalnych takich jak Festiwal Twórczości Artystycznej "Opolskie Szmaragdy", Festiwal "Muzyczne Święto Kwitnących Azalii im. Zbigniewa Pawlickiego" na Zamku w Mosznej oraz wydarzeń o charakterze społeczno-historyczno-patriotycznym np.: Opolskie Dni Kresowe, rocznice III Powstania Śląskiego czy rocznice wprowadzenia stanu wojennego w Polsce

organizacja Koncertu "Schody do Wolności" – nowej inicjatywy zapoczątkowanej w 2021 roku w 100. rocznicę III Powstania Śląskiego, będącej wyrazem pamięci o tych, którzy walczyli o wolność (wydarzenie kulturalne z udziałem artystów pochodzących z województwa opolskiego, jak również znanych gwiazd polskiej sceny muzycznej, skierowane do wszystkich mieszkańców województwa opolskiego, sprzyjające integracji i aktywizacji społecznej)

Kolejne kroki

" (...) Od wielu lat wspieramy młodych mieszkańców regionu, którzy chcą rozpocząć działalność gospodarczą i nadal szukamy na to specjalnych pieniędzy (...). Mimo zmniejszających się wskaźników bezrobocia, jedno się nie zmienia: powinniśmy promować przedsiębiorczość, zwłaszcza wśród młodych ludzi (...)"

Szymon Ogłaza, członek zarządu województwa opolskiego
opolskie.pl, 14 października 2021

EDUKACJA I RYNEK PRACY

projekty edukacyjne, wspierające rozwój kluczowych umiejętności i dostosowanie kształcenia do potrzeb rynku pracy

kontynuacja projektów stypendialnych dla uczniów uzdolnionych i znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej

kontynuacja projektów umożliwiających rodzicom, zajmującym się opieką dziećmi do lat 3, powrót do zatrudnienia

kontynuacja projektów wspierających rozwój przedsiębiorczości w regionie m.in. Opolskie staże z POWERem i Opolskie dotacje z POWERem

Kolejne kroki

"(...) Jak twierdzą specjaliści, najbardziej trwałą pamięcią jest trwałość smaku. Warto promować opolski tygiel kulturalny i kulinarny i wracać do smaków dzieciństwa."

Antoni Konopka, członek zarządu województwa opolskiego
opolskie.pl 28 lipca 2021

WSPÓŁPRACA I PROMOCJA

organizacja Konkursu "Opolska Marka" promującego opolskich przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, ich produkty i usługi w kraju i zagranicą

dalsze działania związane z promocją dziedzictwa kulinarnego regionu, które służą wspieraniu i integrowaniu środowisk lokalnych

kontynuacja inicjatywy OKRiS - zainteresowanie posiadaniem i korzystaniem z Karty nie maleje; każdego roku przybywa wniosków od seniorów, stoisko OKRiS podczas imprez plenerowych cieszy się wyjątkowym zainteresowaniem, sukcesywnie przybywa Partnerów

Święto Województwa Opolskiego obchodzone co roku w czerwcu na pamiątkę utrzymania województwa opolskiego na mapie administracyjnej kraju; do udziału i wspólnego świętowania zapraszani są przedstawiciele opolskich firm, organizacji społecznych, w tym partnerzy OKRiS.

Podsumowanie

Kilkuletnia realizacja założeń Programu OdR przyniosła poniższe efekty, w tym również znajdujące potwierdzenie we wskaźnikach statystycznych:

- rozpropagowanie idei Programu OdR, która staje się inspiracją dla działań innych podmiotów życia społeczno-gospodarczego;
- realizację licznych projektów współfinansowanych z RPO WO m.in. w obszarze zdrowia i profilaktyki, których adresatami są mieszkańcy województwa;
- wzmocnienie współpracy partnerów instytucjonalnych i społeczno-gospodarczych w zakresie podejmowania działań na rzecz rodziny, w tym m.in. rozwój inicjatywy OKRiS;
- utrwalanie wizerunku województwa opolskiego, jako regionu przyjaznego dla rodzin i seniorów;
- upowszechnienie logotypu Programu OdR i zwiększenie jego rozpoznawalności.

Na potrzeby Programu OdR oraz inicjatywy OKRiS utworzona została i prowadzona jest strona internetowa dlarodziny.opolskie.pl oraz fanpage na Facebook'u. Działania te służą upowszechnianiu informacji z zakresu polityki prorodzinnej i prosenioralnej np. o wydarzeniach organizowanych również przez podmioty zewnętrzne, instytucje, partnerów OKRiS), a także innych ważnych przedsięwzięciach samorządu województwa opolskiego skierowanych do jego mieszkańców. Ze strony można też pobrać wnioski o wydanie OKRiS oraz deklarację uczestnictwa firmy w inicjatywie. Od momentu wybuchu pandemii COVID-19 oba media wykorzystywane były także do komunikowania istotnych spraw związanych z wydawaniem OKRiS w warunkach obostrzeń epidemicznych.

Tą drogą przekazywano także informacje o działaniach i projektach wspierających mieszkańców w zabezpieczeniu się przed zarażeniem i opieką nad osobami starszymi i niesamodzielnymi.

Podsumowanie

Podejmowane w ramach Programu OdR działania nie wpłynęły na wyraźną poprawę wskaźników demograficznych czy innych danych o charakterze statystycznym. Niemniej jednak na stałe wpisały się w regionalną politykę rozwoju i służą podniesieniu jakości życia jego mieszkańców. Podkreślić przy tym należy, że analiza wskaźników założonych w Programie OdR wykazała, że większość z nich została osiągnięta (Załącznik nr 2).

Wyniki ostatniego Narodowego Spisu Ludności wskazują na spadek liczby ludności Polski w okresie od 2011 roku (czyli poprzedniego spisu) o prawie pół miliona. W województwie opolskim liczba ludności zmniejszyła się o 62 079 osób. Opolskie pod tym względem

(6,1%) znalazło się za świętokrzyskim (6,6%), a przed lubelskim – o 5,7%. Wyniki spisu potwierdziły problem, na który zwracał uwagę Program OdR, czyli prognozowany spadek liczby mieszkańców w kolejnych latach. W okresie międzyspisywym tylko w czterech regionach odnotowano wzrost liczby mieszkańców. Niniejsze opracowanie bazuje na oficjalnych danych, jednak należy mieć świadomość, że ze względu na nierejestrowaną emigrację, rzeczywista liczba mieszkańców jest niższa.

Monitoring sytuacji demograficznej w regionie i kraju wskazuje m.in. na następujące zmiany w naszym województwie:

- poprawę wartości współczynnika urodzeń w województwie w stosunku do średniej krajowej;
- poprawę współczynnika umieralności niemowląt – spadek wartości z 4,7‰ w 2014 roku do 4,0‰ w 2020 roku,
- dalsze zwiększenie udziału dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym z 76% w okresie poprzedzającym Program OdR do 90% w roku 2020,
- znaczące zwiększenie udziału dzieci do trzeciego roku życia przebywających w żłóbkach z 4,3 % do 17,7%
- pogorszenie współczynnika przyrostu naturalnego w regionie w relacji do innych województw w kraju. W 2020 roku dwa województwa odnotowały niższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego (łódzkie, świętokrzyskie), gdzie jeszcze w 2019 roku cztery województwa zajmowały niższe lokaty w rankingu. Jednocześnie w tym okresie współczynnik przyrostu naturalnego znacząco obniżył się i zmiana ta była bardziej niekorzystna niż średnio w kraju;
- zmniejszenie skali migracji zagranicznych - w 2020 roku saldo migracji zagranicznych ludności na pobyt stały nadal pozostawało w województwie ujemne, niemniej w stosunku do 2014 roku odnotowano znaczącą poprawę, tj. ujemne saldo zmniejszyło się ponad czterokrotnie;
- pozytywną zmianę współczynnika salda migracji stałej (zagranicznej i wewnętrznej) – w 2020 roku w przeliczeniu na 1 000 ludności saldo migracji stałej ogółem wynosiło minus 1,14 wobec minus 2,25 w 2014 roku. Jednocześnie w rankingu województw region przesunął się z 14 na 13 miejsce. Niżej uplasowały się województwa: warmińsko-mazurskie, świętokrzyskie, lubelskie;
- niekorzystną zmianę w wewnętrznym ruchu migracyjnym – saldo międzywojewódzkich migracji na pobyt stały w 2020 roku wynosiło w województwie minus 747 osób, wobec minus 691 osób w 2014 roku;
- zmniejszenie liczby ludności regionu, przy czym podkreślić należy, że spadek w okresie realizacji Programu OdR był niższy niż w podobnym okresie przed jego rozpoczęciem.

Podsumowanie

Opinia Najwyższej Izby Kontroli

Zasadność prowadzenia przez samorząd województwa aktywnej polityki prorodzinnej i prosenioralnej potwierdza wystąpienie pokontrolne NIK, która w latach 2019-2020 przeprowadziła w UMWO kontrolę pn. Przeciwdziałanie depopulacji Opolszczyzny. Zwraca ono przy tym uwagę na istotne ograniczenia samorządu terytorialnego dla działań w tym zakresie.

"Wyniki kontroli wskazują, że jednostki samorządu terytorialnego województwa opolskiego podejmowały wiele działań mających na celu przeciwdziałanie depopulacji regionu. Umożliwiły one poprawę warunków życia na każdym jego etapie, jednak nie doprowadziły dotychczas do odwrócenia negatywnych trendów demograficznych, w tym w szczególności do wzrostu poziomu dzietności. Ograniczona skuteczność takich działań wynika jednak z występowania istotnych barier, w tym związanych ze strukturą demograficzną i ukształtowanymi wzorcami kulturowymi współczesnego modelu rodziny, których przewyciężenie wykracza poza możliwości samorządu terytorialnego. Tym samym Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na potrzebę uwzględnienia w założeniach Strategii Demograficznej, która aktualnie przygotowywana jest przez Pełnomocnika Rządu do spraw Polityki Demograficznej, roli samorządu terytorialnego w ograniczaniu konfliktów strukturalnych związanych z koniecznością godzenia obowiązków rodzinnych i zawodowych."

Badanie "Wpływ depopulacji na perspektywy rozwojowe województw: opolskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego"

Wnioski i rekomendacje z badania potwierdzają, że działania realizowane w ramach Programu OdR pozytywnie wpłynęły na sytuację społeczno-gospodarczą regionu.

Dokonane szacunki dla lat 2015-2018, a zatem w okresie, w którym działał już program SSD, wskazują, iż liczba urodzeń była wyższa o 4,6% niż wartość skorygowana, napływ wewnętrzny był niższy o 4,3%, zaś odpływ o 2,8%. W przypadku migracji zagranicznych liczba imigrantów była niższa o 21,7%, zaś emigrantów o 22,8%. Pozytywnie zatem należy ocenić zmiany, jakie – przy dyskusyjnym założeniu, iż różnice pomiędzy wartościami skorygowanymi współczynnikami obliczonymi dla całego kraju, gdzie nie wdrażano odpowiednika programu SSD, a wartościami w Opolskiem w całości wynikają z tego programu – wystąpiły w przypadku liczby urodzeń oraz w przypadku migracji zagranicznych (ujemne saldo migracji wg prognozy -7488, po skorygowaniu -4286, a to rzeczywiste -3286). Negatywnie z kolei ocenić trzeba rezultaty w zakresie migracji wewnętrznych (saldo migracji prognozowane -2335, skorygowane -2428, rzeczywiste -2972), choć w sumie skutek odpływu ludności stracono jej znacznie mniej, niż wynikało to z prognozy. Zakładając, iż powyższe rezultaty są konsekwencją prowadzonych na poziomie regionu działań, tj. Programu Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 r. Opolskie dla Rodziny, widoczne są wyraźne, choć umiarkowane, rezultaty prowadzonych działań. Wskazuje to na zasadność ich kontynuacji, a jednocześnie skłania do stwierdzenia, że działania warto definiować w sposób bardziej szczegółowy, zaś ich oczekiwane rezultaty – bardziej skwantyfikowany."

Podsumowanie

Trafność podejmowanych w ramach Programu OdR działań pośrednio potwierdzają wyniki badań regionalnych i krajowych.

Ogólnopolskie badanie pn.: "Ocena polityki rodzinnej rządu i zaspokojenie potrzeb prokreacyjnych Polaków"

Respondenci odpowiadali na pytania, jakie formy wsparcia mogą być przydatne i zachęcić do posiadania dzieci. Interesujący jest fakt, że w wielu wskazaniach nie było istotnych różnic w opiniach osób posiadających i nieposiadających dzieci. Wyniki badania wskazują, że w odczuciu społecznym bezpośrednio wsparcie finansowe tylko nieznacznie częściej jest wskazywane jako czynnik mogący sprzyjać poprawie sytuacji demograficznej niż inne działania wspierające, w tym te, podejmowane w regionie opolskim.

Badanie CBOS "Młódzież 2021"

Dodatkowo należy dostrzec i uwzględnić fakt, że dla wielu młodych ludzi posiadanie rodziny i dzieci przestaje być głównym priorytetem. W najnowszym badaniu CBOS po raz dziesiąty zapytano uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych, jakie są ich cele życiowe, co jest dla nich najważniejsze. Odsetek wskazań, że liczy się posiadanie rodziny i dzieci, jest najniższy od początku badań, czyli od 1994 roku. Rodzina i dzieci są priorytetem jedynie dla 33% badanych. Najwyższą wartość odnotowano w 2008 r. – 54%. Od tego czasu w kolejnych sondażach odsetek ten sukcesywnie spadał. Szczególną uwagę zwraca to, że udział osób, które nie chcą mieć w ogóle dzieci, w grupie wiekowej 18–24 lata wynosi 21%.

Badanie ewaluacyjne pn.: "Ocena efektów wsparcia i diagnoza potrzeb w zakresie rozwoju usług i infrastruktury ochrony zdrowia i reintegracji społeczno-zawodowej mieszkańców województwa opolskiego"

W opinii beneficjentów oraz instytucji świadczących wsparcie wszystkie formy pomocy świadczone w ramach RPO WO 2014-2020 w zakresie zdrowia i polityki społecznej, w tym opieki nad matką i dzieckiem, cechowały się wysoką skutecznością i w wysokim stopniu przyczyniły się do poprawy sytuacji mieszkańców z nich korzystających. Tylko niewielki procent opinii (ok. 6 %) wskazywało na niski stopień wpływu tego wsparcia na poprawę sytuacji zdrowotnej i socjalnej mieszkańców. Dotyczyło to chorób cywilizacyjnych, w tym nowotworów złośliwych oraz poprawy wydajności usług medycznych w zakresie opieki nad osobami starszymi.

Jak pokazują doświadczenia ostatnich lat istotnym problemem, na który również zwracają uwagę młodzi ludzie, jest brak dostępności do samodzielnego mieszkania. W regionie opolskim problem jest o tyle istotny, że województwo ma najniższy wskaźnik budowy nowych mieszkań spośród wszystkich regionów. Należy jednak zaznaczyć, że możliwości oddziaływania władz regionalnych w tym obszarze są niewielkie.

Podsumowanie

Projekty i przedsięwzięcia realizowane w ramach Programu OdR, a także działania informacyjno-promocyjne sprawiły, że świadomość społeczeństwa w zakresie problemów demograficznych znacząco się zwiększyła. Nie tylko samorząd województwa, ale także samorządy lokalne dostrzegły potrzebę poszukiwania, kreowania i podejmowania nowych, różnorodnych działań wspierających mieszkańców w godzeniu ról zawodowych i rodzicielskich, opiece nad osobami starszymi i niesamodzielnymi, rozwijaniu ich aspiracji edukacyjnych i karier zawodowych. Program OdR zwrócił uwagę na fakt, że tylko działając wspólnie na poziomie samorządowym, ale także w partnerstwie z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi, można osiągnąć więcej.

Jego najważniejszym efektem było zrozumienie przez władze samorządowe wszystkich szczebli i społeczność regionalną potrzeby podjęcia współdziałania w prowadzeniu aktywnej polityki prorodzinnej i prosenioralnej, jak również tego, że zmiany demograficzne trudno zatrzymać, a poprawy w tym zakresie można spodziewać się dopiero w perspektywie wieloletniej i to przy systemowym wsparciu ze strony państwa.

Prace nad przygotowaniem nowego regionalnego dokumentu strategicznego do roku 2030 były jednocześnie czasem dyskusji o tym, co dalej z Programem OdR, którego horyzont czasowy określony został na rok 2020. Monitoring Programu OdR wyraźnie pokazał, że z roku na rok przybywa inicjatyw i nowych pomysłów na działania, które mają ograniczyć niekorzystne skutki przemian demograficznych. Jasne stało się także, że procesy depopulacyjne dotyczą nie tylko regionów, ale i znakomitej większości krajów europejskich.

Doświadczenia z realizacji Programu OdR pokazują, że polityki: prorodzinnej i prosenioralnej, należy traktować jako długofalowe i horyzontalne oddziaływanie w każdej sferze życia człowieka - jako mieszkańca, ucznia, rodzica, pracownika i seniora. Dlatego wizja regionu w 2030 roku koncentruje się na cenionej jakości życia. Ma być ona osiągnięta poprzez różnorodne działania wskazane w Strategii Opolskie 2030, ukierunkowane na poprawę sytuacji demograficznej. Należy mieć jednak na uwadze fakt, że ograniczanie negatywnych skutków zmian demograficznych to proces długotrwały i obejmujący więcej niż jedno pokolenie.

Rozpoznawalna idea Opolskiego dla Rodziny będzie kontynuowana w formule otwartej - poprzez sumę przedsięwzięć zaplanowanych w oparciu o zapisy strategii i realizowanych przez służby samorządu województwa. Pozwoli to na elastyczne i adekwatne reagowanie na zachodzące zmiany oraz generowanie nowych projektów przy uwzględnieniu dostępnego finansowania. Będzie także podstawą do budowania trwałych koalicji: samorządu, rządu, podmiotów prywatnych i III sektora, służących mieszkańcom regionu.

Załącznik nr 1

Przegląd projektów, inicjatyw i przedsięwzięć realizujących założenia Programu OdR - dane na koniec 2020 roku

Nazwa projektu /działania	Okres realizacji	Liczba odbiorców	Grupa odbiorców	Wartość	Źródło finansowania
Szlifujemy Opolskie Diamenty	marzec 2014 – czerwiec 2015	202 osoby	uczniowie ogólnokształcących szkół ponadgimnazjalnych	328 405,97 zł	PO KL 2007-2013 Budżet WO
Program pomocy stypendialnej województwa opolskiego dla szczególnie uzdolnionych uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	maj 2013 – listopad 2015	478 osób	uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	1 814 494,54 zł	PO KL 2007-2013 Budżet WO
Projekty pomocy stypendialnej Wspieramy Najlepszych – I,II,III	maj 2015 – październik 2021	1 604 osoby	uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych	5 940 450 zł	RPO WO 2014-2020
Fascynujący Świat Nauki i Technologii	marzec 2013 – grudzień 2015	58 928 uczniów 1 090 nauczycieli 381 szkół	uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych	32 489 654,80 zł	PO KL 2007-2013
Odkrywczy Sekretów Nauki AO - Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych na obszarze AO	sierpień 2016 – sierpień 2018	5 628 uczniów 445 nauczycieli 68 szkół	uczniowie i nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych AO	4 970 882,93 zł	RPO WO 2014-2020
Odkrywczy Sekretów Nauki. Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych województwa opolskiego	lipiec 2017 – lipiec 2019	5 000 uczniów 413 nauczycieli 107 szkół	uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych województwa opolskiego	4 573 395,90 zł	RPO WO 2014-2020
Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO - obszar 1. Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze AO	sierpień 2016 – lipiec 2018	5 529 uczniów 208 nauczycieli 38 szkół	uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych AO	4 638 446,77 zł	RPO WO 2014-2020
Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO - obszar 2. Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze AO	sierpień 2016 – lipiec 2018	4 258 uczniów 223 nauczycieli 38 szkół	uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych AO	4 621 827,65 zł	RPO WO 2014-2020
Młodzi Odkrywczy Sekretów Nauki AO - obszar 3. Wzrost kompetencji uczniów i nauczycieli szkół podstawowych na obszarze AO	sierpień 2016 - lipiec 2018	5 061 uczniów 212 nauczycieli 40 szkół	uczniowie i nauczyciele szkół podstawowych AO	4 635 436,55 zł	RPO WO 2014-2020

Załącznik nr 1

Przegląd projektów, inicjatyw i przedsięwzięć realizujących założenia Programu OdR - dane na koniec 2020 roku

Nazwa projektu /działania	Okres realizacji	Liczba odbiorców	Grupa odbiorców	Wartość	Źródło finansowania
Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy	2013-2015	8 150 uczniów 55 szkół	uczniowie szkół prowadzących kształcenie zawodowe	18 843 000,00 zł	PO KL 2007-2013
Opolskie szkolnictwo zawodowe bliżej rynku pracy - 2	2016-2019	11 008 uczniów 47 nauczycieli 47 zespołów szkół	uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących kształcenie zawodowe	9 104 022,80 zł	RPO WO 2014-2020
Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy	2018-2022	6 990 uczniów 2 269 nauczycieli 55 zespołów szkół	uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących kształcenie zawodowe	42 267 627,49 zł	RPO WO 2014-2020
Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy - 2	2020-2023	40 uczniów (staże zawodowe)	uczniowie i nauczyciele szkół prowadzących kształcenie zawodowe	646 627,51 zł	RPO WO 2014-2020
Powrót do zatrudnienia	2013-2015	759 osób	osoby pozostające bez zatrudnienia, w wieku 18-64 lat, posiadające wykształcenie minimum średnie i mieszkające w woj. opolskim	19 993 871,97 zł	PO KL 2007-2013 Budżet WO
Opolskie dla rodziców i dzieci (3 edycje)	2017-2023	890 osób	rodzice/opiekunowie dzieci do lat 3 planujący powrót na rynek pracy po przerwie związanej z opieką nad dzieckiem	8 003 004,40 zł	RPO WO 2014-2020
Pomysł na starcie kluczem do biznesu	2017-2023	159 osób	osoby powyżej 30 roku życia, które zamierzają złożyć i prowadzić działalność gospodarczą	6 282 238,95 zł	RPO WO 2014-2020
Opolski program stażowy (3 edycje)	2015-2019	729 osób	osoby do 30 roku życia, zamieszkałe na terenie województwa opolskiego, nie pracujące i nie uczestniczące w procesie kształcenia	9 132 570,45 zł	PO KL 2007-2013 POWER 2014-2020
Kooperacyjne Opolskie - profesjonalne otoczenie biznesu	2018-2023	115 MSP 11 IOB	Instytucje Otoczenia Biznesu i przedsiębiorcy z terenu województwa opolskiego	13 186 813,26 zł	RPO WO 2014-2020
Music Together Power of Melody	2016-2017 2018-2022	2 315 osób 7 545 osób	Dzieci od 0 do 7 lat z rodzinami (rodzice, dziadkowie)	zajęcia w ramach działalności stautowej	Budżet WO (środki Filharmonii Opolskiej)
Festiwal Muzyczne Święto Kwitnących Azalii im. Zbigniewa Pawlickiego - współorganizacja	28 kwietnia - 26 maja 2017, 26 kwietnia - 24 maja 2019, 5 października - 9 listopada 2020	3 000 osób	mieszkańcy województwa	98 300 zł	Budżet WO

Załącznik nr 1

Przegląd projektów, inicjatyw i przedsięwzięć realizujących założenia Programu OdR - dane na koniec 2020 roku

Nazwa projektu /działania	Okres realizacji	Liczba odbiorców	Grupa odbiorców	Wartość	Źródło finansowania
Festiwal Twórczości Artystycznej Opolskie Szmaragdy (5 edycji)	13-14 września 2014 26 kwietnia 2015 3 czerwca 2017 8-9 września 2018 9 czerwca 2019	5 000 osób	mieszkańcy województwa	321 698,18 zł – PROW 19 447 zł – WO	PROW 2007-2013 PROW 2014-2020 Budżet WO
Ochrona trzmiela i siedlisk z nim związanych oraz promowanie postaw społecznych sprzyjających ochronie bioróżnorodności w woj. opolskim	2015-2017	mieszkańcy województwa	mieszkańcy województwa	530 511,84 zł – RPO WO 93 619,75 zł – WO	RPO WO 2014-2020 Budżet WO
Przedsięwzięcia o charakterze społeczno-historyczno-patriotycznym - (np. Opolskie Dni Kresowe, rocznice III Powstania Śląskiego, rocznice wprowadzenia stanu wojennego)	2014-2020	mieszkańcy województwa	mieszkańcy województwa	446 270,85 zł	Budżet WO
Zadania publiczne realizowane przez organizacje prowadzące działalność pożytku publicznego w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego	2014-2020	mieszkańcy województwa	mieszkańcy województwa	2 047 207,65 zł	Budżet WO
Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego Marszałkowskie Talenty	2017-2018 2020	42 stypendystów	2017-2018: dzieci i młodzież, 2020: osoby zajmujące się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami	319 200 zł	Budżet WO
Program poprawy opieki nad matką i dzieckiem, w ramach programu SSD w województwie opolskim do 2020 roku „Opolskie dla Rodziny	2016-2020	27 824 osób	kobiety w ciąży i w okresie połogu; noworodki i dzieci do 2 roku życia; personel służb świadczących usługi zdrowotne	24 561 363,83 zł	RPO WO 2014-2020
Program polityki zdrowotnej w kierunku wczesnego wykrywania wirusa human papilloma - virus (HPV) w województwie opolskim	2017-2020	1 001 osób	kobiety w wieku 30-65 lat	392 325,00 zł	RPO WO 2014-2020
Program zapobiegający chorobom cywilizacyjnym w aspekcie nadwagi, otyłości i cukrzycy wśród mieszkańców województwa opolskiego	2016-2020	33 077 osób	dzieci w wieku 6-18 lat; dorośli w wieku 45-65 lat	3 313 059,79 zł	RPO WO 2014-2020

Załącznik nr 1

Przegląd projektów, inicjatyw i przedsięwzięć realizujących założenia Programu OdR - dane na koniec 2020 roku

Nazwa projektu /działania	Okres realizacji	Liczba odbiorców	Grupa odbiorców	Wartość	Źródło finansowania
Projekt pn.: Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej (trzy edycje)	2016-2020	11 130 osób	rodziny przeżywające problemy opiekuńczo-wychowawcze; rodziny zastępcze i prowadzący rodzinne domy dziecka; dzieci z pieczy zastępczej; rodziny adopcyjne; pracownicy pomocy i integracji społecznej	17 502 171,16 zł	RPO WO 2014-2020
Projekt pn.: Opolski senior - zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom	2019-2020	2 398 osób	seniorzy; pracownicy i osoby zajmujące się seniorami i osobami niesamodzielnymi	269 283,15 zł	RPO WO 2014-2020
Projekt pn.: „Nie-Sami-Dzieln – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne” (trzy edycje)	2017-2020	7 460 osób	seniorzy; osoby zajmując się seniorami i osobami niepełnosprawnymi (kadra OPS); pracownicy świadczący usługi na rzecz seniorów, osób niepełnosprawnych i niesamodzielnymi, samotne	9 882 045,18 zł	RPO WO 2014-2020 Budżet WO
Projekt pn.: „Niezależne życie - wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomaganego dla osób z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona oraz osób starszych"	2018-2022	176	Osoby starsze oraz osoby z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona; (kadra OPS, DPS); pracownicy, opiekunowie oraz osoby świadczące usługi na rzecz seniorów, osób niepełnosprawnych i niesamodzielnymi	3 271 910,40 zł	PO WER 2014-2020
Przygotowanie przez Ośrodek Adopcyjny ROPS osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka	2014-2020	1 700 osób	dorośli i dzieci	119 617,00 zł	Budżet WO (zadanie zlecone) RPO WO 2014-2020
Tworzenie przez Ośrodek Adopcyjny ROPS zastępczych środowisk rodzinnych dla dzieci	2014-2020	178 osób	dorośli	128 540,00 zł	Budżet WO (zadanie zlecone)
Utworzenie przez Ośrodek Adopcyjny ROPS Gabinetu diagnostyczno-konsultacyjnego	2018	ok. 600 osób	dorośli i dzieci	19 744,20 zł	RPO WO 2014-2020 Budżet WO
Stypendia dla studentów kształtujących się na kierunku lekarskim	rok akademicki 2020/2021	29 osób	studenci kierunku lekarskiego	522 000,00 zł	Budżet WO

Załącznik nr 2

Zestawienie zaktualizowanych wskaźników Programu Opolskie dla Rodziny

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wielkość w roku bazowym (2013)	Wielkość oczekiwana	Osiągnięta wartość wskaźnika wg stanu na 31.12.2020
Pakiet I Praca to bezpieczna rodzina				
Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20-64	%	64	wzrost	64
Liczba osób, które otrzymały dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	osoby	-	1 151	3 040
Liczba osób, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej	osoby	-	490	59
Wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej	mld zł	4,3	wzrost	6,6
Pakiet II Edukacja a rynek pracy				
Liczba uczniów objętych wsparciem	osoby	-	60,9 tys.	59 527
Liczba nauczycieli objętych wsparciem	osoby	-	3,7 tys.	5 725
Liczba uczniów realizujących indywidualny plan rozwoju	osoby	-	1,5 tys.	1 192
Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	140	300
Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone	szt.	-	70	466
Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	-	400	295
Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoby	-	5 tys.	5 290
Liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców	osoby	721	wzrost	771
Udział osób w wieku 25-64 lata w kształceniu ustawicznym (formalnym)	%	3,1	wzrost	2,7
Pakiet III Opieka żłobkowo - przedszkolna				
Liczba kobiet w okresie ciąży, porodu i potogu objętych wsparciem	osoby	-	26 tys.	19 717
Liczba dzieci do 2 roku życia objętych wsparciem, w tym liczba noworodków objętych badaniami przesiewowymi	osoby	-	26 tys.	12 838
Odsetek dzieci w wieku 0-3 lat objętych opieką w żłobkach	%	8,7	wzrost	17,7
Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	%	81,0	wzrost	90
Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoby	-	11,3 tys.	16 976

Załącznik nr 2

Zestawienie zaktualizowanych wskaźników Programu Opolskie dla Rodziny

Nazwa wskaźnika	Jednostka pomiaru wskaźnika	Wielkość w roku bazowym (2013)	Wielkość oczekiwana	Osiągnięta wartość wskaźnika wg stanu na 31.07.2020
Pakiet IV Złota jesień				
Liczba istniejących klastrow/inicjatyw klastrowych	szt.	9	wzrost	4
Liczba miejsc w dziennych domach pomocy	szt.	-	560	120
Liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dla osób starszych	szt.	-	200	286
Liczba miejsc w placówkach lub domach pomocy społecznej z miejscami okresowego pobytu	szt.	-	180	System monitorowania nie rozdziela domów dziennego i okresowego pobytu
Liczba zatrudnionych animatorów osób starszych	osoby	-	40	41
Inicjatywy wspierające				
Liczba młodzieży, która opuściła system pieczy zastępczej w danym roku	osoby	-	wzrost	686
Liczba jednostek samorządu terytorialnego, które przystąpiły do Opolskiej Karty Rodziny i Seniora	szt.	-	71	68
Liczba podmiotów oferujących zniżki w ramach Opolskiej Karty Rodziny i Seniora	szt.	-	500	216

Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej
Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego
ul. Hallera 9, 45-867 Opole
tel. +48 77 44 82 158
e-mail: rodzina@opolskie.pl
www.dlarodziny.opolskie.pl

Opolskie dla Rodziny

